Základná škola

Malokarpatské námestie 1, 841 03 Bratislava

Školský vzdelávací program

Od hry k vedomostiam

„ Nikto sa múdrym nenarodí, ale sa ním stáva. “

Seneca

Dokument platný od septembra 2019 na školský rok 2019/2020

Úvod

Základná škola združuje plne organizovanú základnú školu a školský klub detí. Zastrešuje dva stupne vzdelávania:

- primárne - ISCED 1
- nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2

Tento dokument je základným dokumentom a dopĺňajú ho:

- Inovovaný štátny vzdelávací program
- Tematické plány jednotlivých ročníkov a predmetov
- Výchovný program školy
- Plán práce na školský rok
- Ročný plán vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov

VZDELÁVACÍ PROGRAM		
Stupeň vzdelania	**ISCED 1**	**ISCED 2**
Dĺžka štúdia v rokoch	**4**	**5**
Vyučovací jazyk	**slovenský**	
Forma štúdia	**denná**	
Druh školy	**štátna**	

Predkladateľ:

Názov školy: Základná škola
Adresa: Malokarpatské námestie 1
841 03 Bratislava
IČO: 42170915

Riaditeľka školy: Mgr. Alena Petáková
Koordinátorky pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Adriana Angerová, Mgr. Janka Marčeková
Koordinátorka pre tvorbu Výchovného programu: Mgr. Adriana Angerová

Kontakty:
telefón/fax: +421 2 64780640, 0904 765 188
e-mail: info@skolalamac.sk web: www.skolalamac.sk

Zriaďovateľ:

Názov: MÚ Bratislava – Lamač
Adresa: Malokarpatské námestie 9
841 03 Bratislava
Kontakty:
telefón +421 2 6478 0065 www.lamac.sk

I. Všeobecná charakteristika školy

.

Základná škola (ďalej ZŠ)
sídli na:
Malokarpatskom námestí 1,
841 03 Bratislava
v Mestskej časti Bratislava - Lamač.

Združuje školský klub detí.

Základná škola

Malokarpatské námestie 1
02/64780640

1. Veľkosť školy

Základná škola je plne organizovaná. V školskom roku 2019/2020 združuje 24 tried, v ktorých je 556 žiakov. Hoci počet žiakov stúpol, celkový počet tried klesol o 1 triedu. Máme 15 žiakov študujúcich v zahraničí. Priemerný počet žiakov na triedu je 23,17 žiakov. Tento sa zvýšil o jedného žiaka.

Na základe zníženého počtu tried sme opäť mohli urobiť herňu ŠKD. Kvôli efektívnosti využitia všetkých priestorov budovy školy, sídli v budove okrem základnej školy aj Základná umelecká škola J. Kresánka. Pravidelne sa niektoré triedy a dve telocvične v popoludňajších hodinách prenajímajú rôznym organizáciám, ktoré ponúkajú aktivity deťom, prípadne v podvečerných hodinách aj dospelým. Súčasťou školy je školské ihrisko, ktoré je prístupné verejnosti. Ihrisko je rekonštruované a je vytvorený atraktívny areál na športovanie, ktorý okrem telesnej výchovy využívame aj popoludní na činnosť ŠKD. Zrekonštruovaná je aj atletická dráha a vybudovaný je skok do diaľky. V havarijnom stave je asfaltové ihrisko pri jedálni školy, i keď jeho jedna časť bola minulý školský rok novo vyasfaltovaná, napriek tomu sa jej časť preborila. Počas letných prázdnin bola urobená rekonštrukcia osvetlenia na troch triedach na 2. poschodí. Vymaľované boli triedy, bol dokúpený nábytok do tried, vymenené niektoré školské lavice, opravené boli jazykové laboratória, očalúnené boli taburetky a fotelky na chodbách. Školský rok sme začali s nedokončenou rekonštrukciou šatňového priestoru a teda uzatvorení jedného taktu školy.

Súčasťou ZŠ je Školský klub detí (ďalej ŠKD). Tento pracuje v desiatich oddeleniach. V prvom a druhom ročníku sú tri oddelenia a v ostatných ročníkoch sú dve oddelenia. Vždy jedna trieda z ročníka sa delí. V popoludňajších hodinách ponúka škola rôzne krúžky záujmovej činnosti, napr. príprava deviatakov zo slovenského jazyka a matematiky, športové hry, pohybovo-tanečné hry, bedminton, florbal, výroba a zdobenie cukrárenských výrobkov, chemický krúžok, stolný tenis, novinársky krúžok, matematika pre nematematikov 7. ročník, matematický krúžok pre 4. ročník, angličtina a pod. O aktívne strávený voľný čas žiakov sa starajú aj iné organizácie a športové kluby, ktorým prenajímame priestory školy, ako napr.

FK Lamač, TJ Spoje, HK Bratislava, Beni team, SZ atletiky – detská atletika a pod. V predchádzajúcich rokoch sa nám osvedčila spolupráca s organizáciou Krúžky v škole, ktorá by mala obohatiť krúžkovú činnosť o nové krúžky – Bojové športy a sebaobrana, Keramika, Naprogramuj si robota a Hip-hop krúžok. Z iných organizácií ďalej pôsobia na škole Šachová akadémia, Tvorivé stavebnice, Creative sport – inline korčuľovanie a gymnastika pre deti. Krúžky sa otvárajú vždy v septembri podľa záujmu žiakov a možností školy.
V budove školy sídli školská jedáleň s kuchyňou. Kuchyňa pripravuje stravu okrem ZŠ aj cudzím stravníkom.

2. Charakteristika žiakov

Školu navštevujú prevažne žiaci s trvalým bydliskom v Lamači. 30 % tvoria deti z iných mestských častí a priľahlého okolia – Dúbravka, Záhorská Bystrica, Petržalka, Karlova Ves, Staré Mesto, Stupava, Marianka, Borinka, Lozorno a pod. V týchto % sú aj žiaci, ktorí majú trvalý pobyt v iných obciach, ale žijú v Bratislave v Lamači alebo cudzinci, ktorí majú povolení pobyt na Slovensku.
Počet žiakov so zdravotným znevýhodnením každým rokom pribúda. Tento rok je počet 46 integrovaných žiakov, čo je o 15 žiakov viac ako minulý školský rok. Preto sme tento školský rok zriadili odborný tím v zložení školský psychológ, špeciálny pedagóg, ktorí majú týchto žiakov v starostlivosti. Navyše sa týmto žiakom venujú počas vyučovania formou asistencie vychovávateľky ŠKD. Celkový počet žiakov, ktorí sú so zdravotným znevýhodnením je 78, čo je asi 14 % z celkového počtu žiakov školy a z toho je 46 integrovaných žiakov - 8 %.
Škola pracuje aj s nadanými a talentovanými žiakmi. Pedagógovia s nimi pracujú a zapájajú do rôznych súťaží a olympiád, aby rozvíjali svoj talent, niektorí navštevujú hodiny vo vyšších ročníkoch, niektorí majú hodiny so špeciálnym pedagógom a pod.
Všetkým žiakom dávame priestor na prezentáciu svojich schopnosti organizovaním Projektových týždňov, Predmetovej show, verejnými vystúpeniami.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Počet učiteľov základnej školy závisí od počtu tried v školskom roku. Tento rok je to 39 pedagógov a 10 vychovávateľov. Väčšinu pedagogického zboru tvoria kmeňoví zamestnanci. Všetci pedagogickí zamestnanci sú plne kvalifikovaní. Na škole pracuje odborný tím v zložení: školská psychologička, školská špeciálna pedagogička a školská poradkyňa. Tím dopĺňajú pani učiteľky z I. stupňa, ktoré na čiastočný úväzok učia predmety špeciálno-pedagogickej podpory a 4 pani vychovávateľky, ktoré majú asistenciu.

Škola spolupracuje s Pedagogickou fakultou UK a pôsobí ako fakultatívna škola pre študentov tejto fakulty. V tomto školskom roku sa začne i spolupráca s Fakultou telesnej výchovy a športu UK Bratislava. Pedagógovia sa pravidelne zúčastňujú priebežného vzdelávania organizovaného MPC Bratislava alebo inými organizáciami. Prípadne škola organizuje vzdelávanie priamo na škole. Väčšina pedagógov prešla školením používania interaktívnych tabúľ a požívaním IKT technológií v praxi a školenia na čítanie s porozumením. V rámci projektu „Čítaj, pochop a použi!“ pedagógovia absolvovali

vzdelávanie v používaní interaktívnej tabule, spracovania videozáznamov, projektového vyučovania a čítania s porozumením a materiály projektu teraz využívajú na vyučovacích hodinách. 7 pedagógov bolo preškolených NUCEMom na tvorbu testov a dve spolupracujú s ním na vytváraní testovacích položiek v rámci národného projektu. Z celkového počtu učiteľov majú druhú atestáciu 10 učitelia a prvú atestáciu 9 učitelia. Niektoré pani učiteľky publikujú svoje odborné skúsenosti v rôznych časopisoch, ako Dobrá škola, Raabe a iné spolupracujú s NÚCEMom na príprave testov a ŠIOVom pri tvorbe vyučovacích hodín v oblasti prírodovedných predmetov a techniky v rámci projektu EU.

4. Organizácia prijímacieho konania

ZŠ každý rok organizuje zápis do prvého ročníka. Zápis sa spravidla koná v čase od 1. apríla do 30. apríla. Na zápis je potrebné priniesť rodný list dieťaťa a občiansky preukaz zákonného zástupcu. Riaditeľ školy písomne rozhodne o prijatí alebo neprijatí dieťaťa. Zákonný zástupca môže pri zápise písomne požiadať o odloženie povinnej školskej dochádzky, ktoré musí doložiť odporúčaním zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (napr. Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie) a všeobecného lekára pre deti a dorast.
Je možné prijať do školy aj dieťa vyššieho ročníka, a to spravidla k obdobiu klasifikácie. Ak má novoprijatý žiak problémy s adaptáciou v škole a jeho úroveň vzdelania je nižšia, ako sa požaduje v jednotlivých predmetoch, je možné jeho klasifikáciu z daného predmetu v príslušnom polroku odložiť. Do ôsmeho a deviateho ročníka sa prijíma len žiak s trvalým pobytom v Lamači, ak počet žiakov v triede je nižší ako 29, nie sú v triede zaradení integrovaní žiaci, ani žiaci s diagnostikovaním porúch zdravotného znevýhodnenia a jeho prijatie neohrozí atmosféru v triednom kolektíve.
Žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prijíma škola na základe vyjadrenia všeobecného detského lekára a lekára špecialistu, prípadne CPPPaP. Výchovná komisia zváži prijatie každého dieťaťa osobitne podľa podmienok školy.

5. Dlhodobé projekty

Od novembra 2004 sa zapájame do projektu Škola podporujúca zdravie, ktorý sa v školskom roku 2007/2008 transformoval do projektu **Zdravie v školách**. Do tohto projektu je zapojená celá organizácia - ZŠ a ŠKD. V projekte spolupracuje so Školskou jedálňou na **mliečnom a ovocnom programe**. ZŠ v rámci projektu ešte organizuje celoročné triedne turnaje vo futbale, volejbale a basketbale, Dni zdravia, pobyty detí v Škole v prírode, lyžiarsky kurz, korčuľovanie v ŠKD, plavecký kurz a pod.. Každoročne sa zapájame do projektu **Strom života**, Enviroprojektov, projektu Technika hrou a pod. Učíme deti a obyvateľov Lamača separovať odpad. Celoročne organizujeme zber papiera, použitých batérií a nefunkčného elektrického zariadenia.

ZŠ v rámci multikultúrnej výchovy a rozvoja jazykových zručností organizuje študijno-poznávací pobyt žiakov v krajinách, ktorých jazyky sa žiaci učia. Projekt pomáha žiakom

zlepšiť komunikáciu v cudzích jazykoch, pochopiť rôznosť kultúr a vedieť ich akceptovať. Chceme sa uchádzať o účasť v rámci celoživotného vzdelávania v projekte Erazmus+.

Už dlhšie obdobie pôsobíme ako **Otvorená škola**. Zúčastňujeme sa projektov organizovaných MŠVVaŠ SR, budovu školy sme otvorili viacerým organizáciám, usporadúvame rôzne aktivity prístupné verejnosti – výstavky kníh, tvorivé dielne, karneval, besiedky, Deň športu, Žime zdravo a pod. Škola organizuje krúžkovú činnosť, ktorej sa zúčastňujú aj žiaci iných škôl a dospelí. V škole pôsobí Základná umelecká škola J. Kresánka, Krúžky v škole, Šachová akadémia, športové kluby – TJ Spoje, FK Lamač a iné.

Chceme sa naďalej zapájať do projektu **e-Twinning**. Pomocou IKT technológií sa zoznamujeme s inými krajinami a deťmi. Minulé roky sme pátrali po pamiatkach iných krajín, ktoré naši žiaci navštívili. S najmladšími deťmi (nultého ročníka) sme sa zapojili do projektu v navrhovaní námorníckej čiapky. Aj tento rok plánujeme pokračovať v aktivitách, ktoré budú v ponuke.

Naďalej budeme využívať ekotriedu, ktorú sme vybudovali prostredníctvom financií na projekt – **„Dotkni sa prírody**“ a **Enviroprojektu.** Vytvorili sme malý kútik živej prírody pri telocvični školy - Ekotriedu, ktorý sme v minulom školskom roku revitalizovali a osadili domček na náradie. Zároveň tento priestor bude slúži ako trieda v prírode. Dotáciu sme získali z MŠVVaŠ SR na dobudovanie priestoru v rámci Enviroprojekt 2013 a z Nadácie Volkswagen v roku 2018.

Naďalej chceme využívať materiál z projektu **„Čítaj, pochop a použi!**“, na ktorý sme získali finančné prostriedky z Európskeho sociálneho fondu vo výške 86 tisíc EUR. Projekt bol zameraný na čítanie s porozumením a angličtinu inak. Jeho realizácia prebiehala od februára 2010 do januára 2012. Pedagógovia budú využívať vytvorené materiály na zlepšenie čitateľských zručností žiakov, hlavne zlepšiť čítanie s porozumením. Tento rok je posledným rokom monitorovania úspešnosti implementácie projektu.

V minulom školskom roku sme sa zapojili spolu s STU Bratislava do medzinárodného projektu Newton 2020 a naši učitelia pomáhali vytvárať pomocou 3D pomôcok interaktívne hodiny geografie a fyziky. Výsledky tohto projektu budeme využívať aj v tomto školskom roku.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Jedným zo základných orgánov školy je Rada školy. Volí sa na štyri roky. Posledné voľby boli 16. 9. 2017. V septembri 2017 bola voľba novej Rady školy. Podľa novely zákona č. 596 z roku 2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve sa v Rade školy posilnilo zastúpenie rodičov a zriaďovateľa. Rada školy je 11 - členná a jej zloženie je nasledovné: dvaja zástupcovia pedagogických zamestnancov, jeden zástupca nepedagogických zamestnancov, štyria zástupcovia rodičov, ktorí nie sú zamestnancami školy a štyria delegovaní zástupcovia zriaďovateľa. V decembri boli zastupiteľstvom kooptovaní noví

členovia rady školy za zriaďovateľa. Rada školy prvý raz v novom zložení zasadala 16. 1. 2019. Rada školy sa zvyčajne stretáva 4 - krát do roka a vyslovuje svoje stanovisko k zásadným otázkam chodu školy, pomáha určovať jej smerovanie.

Zákonní zástupcovia žiakov si vyberú jedného zástupcu za triedu do Rady rodičov. Rada rodičov je poradný orgán riaditeľky školy a pomáha pri riešení základných problémov školy. Schádza sa podľa potreby, zvyčajne 2x do roka.

Pri škole pracuje občianske združenie „Pomoc školstvu v Lamači". Hlavným zdrojom príjmov OZ sú dotácie z projektov, sponzorské dary a 2% z daní fyzických a právnických osôb. Cez OZ sa financuje krúžková činnosť, vylepšenie materiálnych podmienok vzdelávania, súťaže, pomôcky. OZ združuje aj financie Rady rodičov, ktoré sú evidované osobitne a o ich čerpaní rozhoduje Rada rodičov.
Pravidelne spolupracujeme na dobročinných akciách UNICEFu a Červeného kríža. Každoročne sa naši žiaci zúčastňujú súťaží, ktoré organizuje Červený kríž.

Pre dôchodcov v Penzióne a Domove dôchodcov organizujeme vystúpenia detí pre jubilantov a k iným sviatkom.
V spolupráci s mestskou políciou organizujeme ukážky práce psovodov a jazdu polície na koňoch. Žiaci vidia simulovaný zásah polície. Štátna polícia tiež robí žiakom prednášky spojené s besedou na tému trestného práva a zločinu, dopravnú výchovu, protidrogovú výchovu a pod.
Pri riešení pomoci žiakom so špeciálnymi vzdelávacími potrebami učitelia a výchovná poradkyňa úzko spolupracujú s Centrom pedagogicko-psychologickej prevencie a poradenstva (CPPPaP). Toto nám pomáha odstraňovať problémy v niektorých triednych kolektívoch špeciálnym programom šitým kolektívu na mieru. Spoločne sa nám darí lúskať aj otázky protidrogovej výchovy. Zamestnanci centra chodia často diskutovať a pomáhať riešiť a zodpovedať niektoré otázky žiakov priamo na školu do triednych kolektívov.

Záujmovú činnosť žiakov organizujeme v spolupráci s rôznymi športovými klubmi, napr. Coca Cola Cup organizujeme v spolupráci s futbalovým klubom, naši žiaci dosahujú výborné výsledky v bedmintone v spolupráci s bedmintonovým oddielom TJ Spoje, spolupracujeme s organizáciou Krúžky v škole a Beni team pri organizovaní krúžkovej činnosti. V spolupráci s Bratislavskou šachovou akadémiou pripravujem žiakov na súťaže v šachu a šachový krúžok. Pri ošetrení žiakov nám pomáha zdravotné stredisko.

Dôležitá je spolupráca so zriaďovateľom pri spoločenských podujatiach, a to buď formou detských vstupov, alebo poskytnutia priestorov.

Prostredníctvom Lamačana sa snažíme informovať o aktivitách a úspechoch školy aj jednotlivých žiakov.

7. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Škola v tomto školskom roku má 41 rokov od jej vzniku. Budova prešla viacerými opravami. V roku 2004 boli vymaľované jej hlavné vnútorné priestory, v roku 2005 boli vymenené na celej budove školy okná a na radiátory namontované termoregulátory. V roku 2006 bola zrekonštruovaná strecha na budove školy. V rokoch 2011 a 2012 bola zrekonštruovaná vnútorná kanalizácia školy a toalety. Budovu je potrebné zatepliť. Vymenili sme podlahové krytiny v triedach na druhom poschodí a všetky dvere. Podarilo sa nám vymeniť parapetné dosky v chodbových priestoroch a v triedach II. stupňa na druhom poschodí. Sú priedušné a prepúšťajú viac tepla, čím šetríme tepelnú energiu. V každej triede sú zakúpené nové školské lavice. Vymenili sme tabule vo všetkých triedach. Vybudovali sme dve jazykové laboratóriá. V roku 2010 boli vo väčšine tried vymenené svietidlá. Všetky triedy majú žalúzie. V 23 kmeňových učebniach a v 5 odborných učebniach je namontovaná interaktívna tabuľa s dataprojektorom, v 2 kmeňových učebniach a učebni informatiky sú umiestnené dataprojektory, z toho 2 sú interaktívne. V 2015 – 2016 sme zrekonštruovali trakt telocvične – opravili a zateplili strechu, vymenili kanalizáciu, rekonštruovali sme sociálne zariadenia, vymenili obklady a okná v telocvičniach, natreli strop vo veľkej telocvični. Zateplili sme prechod medzi telocvičňami a budovou školy. V roku 2018 sme rekonštruovali osvetlenie na chodbách a dva kabinety pre učiteľov. V roku 2019 sa nám podarilo opraviť schody, urobiť novú podlahu v spoločných chodbových priestoroch na prízemí, zrekonštruovať šatne, dokúpiť šatňové skrinky pre žiakov I. stupňa.

Škola má vybudované a využíva tieto učebne:

- **multifunkčnú učebňu** – učebňa je vybavená 20 počítačmi, interaktívnou tabuľou, dataprojektorom, skenerom, tlačiarňou a školskými lavicami. Je vhodná na vyučovanie všetkých predmetov, na skupinovú i projektovú prácu so žiakmi, na kombinované hodiny s využitím IKT technológií.
- **učebňa informatiky** – má 14 počítačov, dataprojektor, skener, tlačiareň a je prispôsobená pre malé skupiny na hodiny informatiky. Táto učebňa bola vybudovaná prostredníctvom OZ Pomoc školstvu v Lamači.
- **dve jazykové učebne** – zariadené ako jazykové laboratórium pre 20 žiakov. Sú vybavené keramickou tabuľou, interaktívnou tabuľou, počítačom, dataprojektorom, videom a DVD prehrávačom, reproduktormi a pultom so slúchadlami. Učebne boli vybudovaná z ušetrených finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, príspevku Rady rodičov a OZ.
- **IKC – informačno-komunikačné centrum** vybavené interaktívnou tabuľou, dataprojektorom, notebookom, televízorom, DVD a video prehrávačom, CD prehrávačom. V učebni je knižnica s najnovšími encyklopédiami, slovníkmi, náučnými knihami, ako aj románmi, povesťami a poviedkami (131 kníh). Súčasťou učebne sú voľne prístupné materiály - 38 výukových programov a 9 náučných video filmov.

V oddelenej časti je **čitáreň** s knihami zo žiackej knižnice. Priestor bol vybudovaný v rámci projektu KNB a City Bank.

- **žiacka kuchynka** – tento priestor je novo zrekonštruovaný. V prepojení s IKC sa vytvoril pekný priestor, vhodný na rôzne aktivity a kombinované tematické vyučovanie.
- **chemicko-fyzikálna učebňa** – je prispôsobená na vyučovanie chémie a fyziky. Má špeciálne stoly s prívodom elektriny (regulovateľným pedagógom) a vody. Učebňa bola vymaľovaná, doplnené o roldorové skrine, interaktívnu tabuľu, dataprojektor a notebook.
- **veľká a malá telocvičňa** – výhoda dvoch telocviční je v možnosti zaradiť do rozvrhu naraz hodiny telesnej výchovy pre dve skupiny žiakov. Malá a veľká telocvičňa má vymenené okná. Zrekonštruované sú šatne pri telocvičniach, kde boli opravené sprchy, doplnené WC, vymenené okná a podlaha. Šatne boli vybavené novými lavičkami.
- **pohybové štúdio** – je vybavené zrkadlovou stenou. Možné na rôzne aktivity, fit šport, tanec, základnú gymnastiku a pod.
- **prezentačná miestnosť** – je veľký priestor, ktorý je možné predeliť na dva priestory posuvnou stenou. Jedna časť je vybavená pódiom, klavírom a stoličkami. Je pripravená na vystupovanie žiakov aj ako bifurkačná miestnosť na etickú a náboženskú výchovu. V popoludňajších hodinách tu vyučuje literárno-dramatický odbor ZUŠ a iné krúžky. Druhá časť je zariadená tabuľou na stene - smart wall, zostavou stolov s možnosťou rôzneho usporiadania, notebookmi. Slúži ako zborovňa a učebňa zároveň.
- **učebňa biológie** – škola dlhodobo dosahuje výborné výsledky v enviroprojektoch (napr. Strom života). Učebňa je vybavená interaktívnou tabuľou, širokými stolmi a možnosťou uskladnenia pomôcok pre predmet biológia. Táto učebňa sa stala aj kmeňovou triedou.
- **technika** – učebňa je vybavená dielenskými kovovými stolmi so svorkovnicami na elektrické rozvody, pohyblivými stoličkami, smart wall. Pomôcky do dielne sme získali z projektu EÚ.
- **učebňa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením** – učebňa je určená na prácu s integrovanými žiakmi a stretávanie sa s rodičmi detí, ktoré majú nejaké problémy.

Školský areál potrebuje najväčšiu rekonštrukciu. Časť ihriska bola zrekonštruovaná na výborný areál na športovanie. Podarilo sa zrekonštruovať atletickú dráhu a doskočisko pre skok do diaľky. Futbalové ihrisko je pokryté trávou. Areál je otvorený verejnosti. Žiaci majú možnosť využívať zrekonštruované ihrisko pre I. stupeň v areáli školy. Potrebné je zrekonštruovať asfaltovú plochu s pingpongovým stolom pre žiakov II. stupňa. V školskom roku 2012/2013 žiaci robili v rámci Dňa Zeme projekty, v ktorých navrhovali ihriská.

Následne sme v spolupráci so študentmi VŠVU urobili projekt a tento rok chceme pokračovať v tom, že budeme hľadať formu financovania – dotácie alebo sponzorov, ktorí daný projekt podporia. Otázne je, či tento priestor sa nevyužije na prístavbu školy a to z dôvodu malej kapacity školy pre budúci školský rok.

8. Škola ako životný priestor

Základná škola má viacero spôsobov podávania informácii. Jedným z nich sú informačné tabule v hlavnej chodbe a informačná tabuľa na hlavnom vchode. Tieto slúžia predovšetkým na informovanosť rodičov. Ďalším zdrojom informácií je školský rozhlas, internetová žiacka knižka, edupage a webová stránka školy. V každej triede je informačná nástenka. V triedach majú žiaci nové školské lavice, hygienický box na papierové utierky, na oknách žalúzie a skrinku. Na chodbách majú žiaci umiestnené kreslá a konferenčné stolíky. Zriadili sme na chodbe fitnes priestor, kde sa žiaci počas prestávok môžu uvoľniť na stacionárnych bicykloch, bežeckých pásoch a iných fitnes strojoch. Prostredie spríjemňuje kvetinová výzdoba. V triedach na I. stupni sú sedačky a koberce, ktoré zútulňujú prostredie triedy a žiakom poskytujú priestor na relax a využitie atraktívnejších foriem vyučovania. Klasický zvonček bol nahradený hudobným školníkom, a teda na koniec a začiatok hodiny hrajú príjemné melódie. Pedagógovia majú svoje kabinety, v ktorých sa zdržujú v čase prestávok a voľných hodín. Na spoločné stretnutia je určená zborovňa a učiteľská kuchynka na I. poschodí. Škola je rodinného typu s vynikajúcou atmosférou v pedagogickom zbore. Väčšina pedagógov učí vo viacerých triedach, a teda pozná väčšinu žiakov. Tento fakt pôsobí priaznivo na to, že v prípade problému žiaka sa vie väčšina vyjadriť, a teda pohľad na žiaka je objektívnejší. Kolektív pedagógov je vekovo rôznorodý, čím sa navzájom dopĺňajú začiatočníci so skúsenými pedagógmi.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Na začiatku školského roku sú vždy pedagogickí zamestnanci povinní absolvovať školenie BOZP a PO. Každý rok v apríli sú robené kontroly BOZP, a ak to umožňujú finančné prostriedky, sú nedostatky odstránené. Telocvičné náradie je kontrolované každé prázdniny a hneď je opravované a neopraviteľné náradie je vyraďované. Zamestnanci a žiaci dvakrát do roka absolvujú cvičný požiarny poplach a žiaci absolvujú účelové cvičenia a didaktické hry. Hasiace zariadenia sú pravidelne kontrolované. Triedy sú svetlé, vetrateľné, vybavené žalúziami. Zamestnanci boli poučení i ochrane osobných údajov absolvovaním školenia.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy

Základná škola poskytuje základné vzdelanie. Smeruje k naplneniu kompetencií stanovených Inovovaným štátnym vzdelávacím programom (IŠVP) pre základnú školu. Kompetencie predstavujú súbor vedomostí, zručností, návykov a postojov, ktoré žiak využije v učení sa i v živote a umožňujú mu efektívne a primeraným spôsobom reagovať v rôznych

situáciách. Teda výchovno-vzdelávacia činnosť bude smerovať k príprave žiakov na život, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.
Veľký dôraz budeme klásť na vytvorenie dobrých kolektívov v triedach, vytvorenie dobrej pracovnej atmosféry na celej škole. Chceme u žiakov rozvíjať sebahodnotenie a sebapoznanie, formovať u žiakov tvorivosť, zdravý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Na posilnenie týchto zámerov nám budú slúžiť aktivity, ktoré budeme organizovať ako celoškolské, ročníkové, záujmové: napr. projektové týždne, tvorivé dielne, programové vystúpenia detí – Predmetová show a Deň matiek, rozvíjanie ľudových a regionálnych tradícii, Týždeň zdravia, Deň športu a pod. Jedným z najdôležitejších princípov školy bude, aby každý žiak zažil v škole úspech. Odovzdávame žiakom diplom „Hviezda školy“, za aktivity, pri ktorých nejako pomohol druhému, urobil dobrý skutok a pod. Budeme sa snažiť zlepšiť čítanie s porozumením aj prostredníctvom realizácie výstupov z projektu „Čítaj, pochop a použi!“
Celkove je učebný plán zostavený tak, aby každý žiak mal možnosť sa v určitej miere zoznámiť so všetkými obormi. Nikto predsa dopredu nevie, aký talent, respektíve záujem v kom drieme. Vychádzame z myšlienky A. Eisteina: „ Zo školy (rozumie sa základná škola) by mala vychádzať harmonicky rozvinutá osobnosť, nie špecialista“.
Zákonný zástupca žiaka si vyberie etickú alebo náboženskú výchovu na celý stupeň vzdelávania, t.j. v prvom ročníku na ročníky 1. – 4., v piatom ročníku na ročníky 5. – 9. Žiak sa môže prehlásiť na iný predmet len na konci stupňa vzdelávania. Pre integrovaných žiakov v rámci učebného plánu poskytujeme špeciálnu podporu v zmysle štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov so zdravotným znevýhodnením pre jednotlivé poruchy učenia a pozornosti. Individuálne sa im venuje špeciálny pedagóg podľa potreby, minimálne raz do týždňa.
V predchádzaní šikany a iným nevhodným javom nám pomáhal žiacky parlament a CHIPS – rovesnícka skupina. Na škole pôsobí školská poradkyňa, ktorá sa zaoberá problematikou kariérového i výchovného poradenstva.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Škola je zameraná na rozšírené vyučovanie anglického jazyka. Žiaci sú prvé dva roky na vyučovanie anglického jazyka rozdelení do skupín náhodne. Získavajú prvé komunikačné zručnosti v anglickom jazyku. Od tretieho ročníka sú delení na skupiny podľa výkonnosti. Každý rok sa delenie prehodnocuje na základe výsledkov celoročnej práce žiaka a koncoročných a úvodných testov.
Podporujeme prírodovedné predmety, a to buď zvýšením dotácie hodín alebo materiálnym vybavením, zapájaním sa do súťaží, praktických činností a rôznych projektov. Už dlhodobo dosahujeme výborné výsledky v rôznych súťažiach a aktivitách zameraných na environmentálnu výchovu.

V Koncepcii rozvoja školy na roky 2019 - 2021 uvádzame víziu:
Poslaním výchovy a vzdelávania našej školy bude pomôcť žiakovi, aby sa vedel orientovať vo svete, v ktorom žije, a tak realizovať plnohodnotný život.

Naším cieľom bude, aby si absolvent školy odniesol trvalejšie hodnoty, ako sú len

vedomosti. Sú to postoje, záujmy, motivácia, hodnotový systém, schopnosť efektívne sa učiť, poznávať, tvoriť, komunikovať a praktické zručnosti.

Hlavným cieľom je vytvoriť zo školy centrum vzdelávania, výchovy, kultúry a športu.
Školu treba považovať za otvorené spoločenstvo žiakov, učiteľov a rodičov, ktorej hlavným poslaním je poskytovať komplexné služby v oblasti výchovy a vzdelávania, a tak vychovávať deti a žiakov ako harmonicky rozvinuté osobnosti, schopné uplatniť sa v spoločnosti.

Profil absolventa

Absolvent školy by mal ovládať nasledujúce kompetencie:

- Kompetencia učenia – má vedieť efektívne sa učiť, pracovať s informáciami, vedieť samostatne pozorovať, experimentovať a vyvodzovať závery.
- Kompetencia riešenia problémov – rozpozná problém, naplánuje spôsob riešenia, myslí kriticky, využíva svoje vedomosti na rôzne spôsoby riešenia problému.
- Kompetencia komunikatívnosti – formuje a vyjadruje svoje myšlienky, počúva druhých, využíva informačné a komunikačné technológie.
- Kompetencia sociálna - spolupracuje v skupine, je ohľaduplný k iným, vie diskutovať v menšom i väčšom kolektíve.
- Kompetencie občianske – rešpektuje presvedčenie druhých, chápe základné demokratické princípy spoločnosti, rozhoduje sa zodpovedne, jedná ekologicky.
- Kompetencie pracovné – používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, pristupuje zodpovedne k výsledkom pracovnej činnosti, ktorou bol poverený.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania

Žiak po úspešnom absolvovaní štvrtého ročníka získa stupeň vzdelania ISCED 1 - primárne vzdelanie a po absolvovaní deviateho ročníka žiak získa stupeň vzdelania ISCED 2 - nižšie stredné vzdelanie. V doložke na koncoročnom vysvedčení sa mu uvedie záznam o získaní tohto vzdelania. V triednom výkaze v poznámkach sa uvedie to isté znenie doložky. V prípade, že má žiak individuálny vzdelávací program, táto skutočnosť sa uvedie v doložke na vysvedčení a v triednom výkaze.

3. Pedagogické stratégie

Stratégiu vyučovania určujú metódy a formy práce. V primárnom vzdelávaní budeme voliť klasické hodinové vyučovanie a tematické vyučovanie – pedagógovia budú hľadať prepojenie jednotlivých predmetov tak, aby sa dotýkali danej témy. Učitelia budú využívať aj formy blokového vyučovania a spájania niektorých predmetov do dvojhodinoviek. Tým lepšie ukážu deťom previazanosť jednotlivých vecí a dianí v živote človeka. Takýmto prístupom položia základy profilu absolventa. Tento druh práce obohatia skupinovou a individuálnou prácou. Na podporu týchto metód využijú čo najviac názorných učebných pomôcok a IKT.

Nižšie sekundárne vzdelanie na podporu uvedenia svojich predmetov do života bude používať metódy problémového vyučovania a projektovej práce. Vyučovanie sa bude situovať do rôznych priestorov a budú sa organizovať exkurzie a zážitkové hodiny na podporu aplikácie získaných poznatkov priamo v praxi. Škola bude realizovať rôzne športové aktivity, účelové kurzy, projektové týždne, jazykové pobyty v zahraničí a iné aktivity na podporu vzdelania. Hodiny informatiky a techniky bude spájať do dvojhodinových blokov, aby učivo bolo celistvejšie a bol väčší priestor na praktickú aplikáciu.

4. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Škola má 46 integrovaných žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním. Integrovaní žiaci majú vypracovaní Individuálny vzdelávací program, ktorý rešpektuje štátne vzdelávacie programy a oblasť špeciálno-pedagogickej podpory. Niektorí integrovaní žiaci v zmysle druhu oslabenia špecifické predmety: rozvíjanie špecifických funkcií, individuálna logopedická intervencia, terapeuticko-korekčné cvičenia, rozvíjanie komunikačných schopností a sociálnych zručností, rozvíjanie grafomotorických zručností. Integrovaní žiaci si od 7. Ročníka miesto druhého cudzieho jazyka môžu zvoliť aj špeciálno – pedagogickú podporu. Žiakom sa na vysvedčení uvádzajú predmety a tiež oznámenie, že postupovali podľa Individuálneho vzdelávacieho programu (teda bol integrovaný).

Týmto žiakom sa venuje odborný tím (školská psychologička, špeciálna pedagogička-logopedička) a pedagógovia I. stupňa s aprobáciou špeciálnej pedagogiky. Na tento účel majú vyčlenené hodiny v svojom úväzku. Na podporu individuálneho prístupu k takýmto žiakom sme zriadili asistenta učiteľa. Vychovávateľky ŠKD majú vyčlenené hodiny a triedy, v ktorých plnia túto funkciu. Pedagógovia rešpektujú závery špeciálno-pedagogickej a psychologickej diagnostiky detí a vytvárajú pre tieto deti Individuálny vzdelávací program. Spolupracujeme s CPPPaP na Fedákovej ulici.

5. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú integrálnou súčasťou obsahu jednotlivých predmetov. Realizujú sa formou projektových týždňov, priamo na vyučovacej hodine (zakotvené v tematických plánoch), formou zážitkového učenia a exkurzií, ako súčasť kurzov.

Výber spôsobu a času realizácie prierezovej témy je v kompetencii pedagógov. Ich viazanosť k jednotlivým témam uvedie v tematickom pláne, označením zaužívanou skratkou.

Na úrovni primárneho vzdelávania sú tieto prierezové tematiky:

- Osobnostný a sociálny rozvoj- OSR,
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu -VMR,
- Environmentálna výchova - ENV,

- Mediálna výchova - MEV,
- Multikultúrna výchova - MUV,
- Regionálna výchova a ľudová kultúra - REV,
- Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke - DOV,
- Ochrana života a zdravia - OŽZ.

Pre nižšie stredné vzdelanie definuje ŠVP nasledovné prierezové témy:

- Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR,
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu - VMR,
- Environmentálna výchova - ENV,
- Mediálna výchova - MEV,
- Multikultúrna výchova - MUV,
- Ochrana života a zdravia - OŽZ.

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú.
Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmýšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebavzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok). Za týmto účelom celoročne pôsobí žiacky parlament, ktorý pripravuje pre žiakov program, zaoberá sa problémami žiakov a v spolupráci s učiteľmi sa ich snaží riešiť. Učíme tým žiakov vyjadriť svoj názor, základy demokratických princípov. Rovesnícka skupina CHIPS zas pôsobí v oblasti prevencie šikany. Na jednej strane sa žiaci môžu zdôveriť svojím rovesníkom a na druhej strane to učí členov skupiny riešiť problémy.
Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód. Prierezová téma sa realizuje v spolupráci s CPPPaP formou skupinovej práce.
Ciele:
- získavanie a udržanie si osobnostnej integrity,
- pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov,
- rozvíjanie sociálnej spôsobilosti potrebnej pre osobný a sociálny život,
- spolupráca,
- vzdelávanie k ľudským právam,
- vzdelávanie k rodinnej výchove.

Na I. stupni témy realizujeme hlavne prostredníctvom zvolených pedagogických stratégií, ktoré sú vymedzené v školskom vzdelávacom programe: integrované tematické vyučovanie a blokové vyučovanie, v ktorých sa uplatňuje hlavne kooperatívne a zážitkové učenie.
V rámci vyučovacích predmetov - slovenský jazyk, triednické hodiny**.**
V rámci celoplošných aktivít - besedy, besiedky, súťaže, spoločenské podujatia, beseda s odbornými pracovníkmi CPPaP.

V humanitných predmetoch uplatňuje prierezová téma naprieč celým spektrom predmetov. V predmete slovenský jazyk a literatúra sa táto prierezová téma prelína celým vyučovaním daného predmetu. Práca s motivačnými textami a ich rozbor najmä na hodinách literatúru vedie k formovaniu a osobnostného rastu žiakov. Pri analýze textov získavajú sociálne zručnosti pre riešenie rôznych situácií každodenného života, hodnotia konanie druhých a posudzujú, čo je dobré a čo zlé. Prostredníctvom textov žiaci rozmýšľajú o sebe a vzťahu s inými ľuďmi, učia sa spoločenským pravidlám a pravidlám spolupráce, tolerancii, rešpektu, komunikovať a pracovať v skupine, presadiť svoje názory, vedieť vhodne riešiť vzniknuté konflikty. Texty sú často koncipované tak, aby žiakom umožňovali sa i zamyslieť nad svojím smerovaním, budúcnosťou a správnosťou svojho konania. Prostredníctvom rôznych modelových situácií sa i na hodinách gramatiky a slohu vyjadrujú k rôznym témam, diskutujú, nachádzajú riešenia nastolených problémov. V každom ročníku je zaradených viacero tém, ktoré sa tejto problematike venujú ešte intenzívnejšie, napr. v 5. a 6. ročníku je to v rámci celku *Komunikácia* – tematika komunikačných zručností, argumentácia a protiargumentácia, neverbálna komunikácia, diskusia, interview (žiaci si osvojujú pravidlá rozhovoru a správneho kladenia otázok), súkromná korešpondencia (list, sms, e-mail, písanie adresy), *Rozprávanie s prvkami opisu*. V 7. ročníku napr. *Asertívna a efektívna komunikácia*, súkromná komunikácia, vystupovanie pred publikom – *Príhovor, Dynamický opis, Charakteristika osoby*. V 8. a 9. ročníku napr. v celkoch: *Slávnostný prejav, Rečnícky štýl, Priame a nepriame pomenovania v komunikácii, Úvaha, Obohacovanie slovnej zásoby, Výkladový slohový postup, Úradný list*. Žiaci si osvojujú pravidlá slušnej komunikácie. Výrazne sa daná prierezová téma uplatňuje v predmete etická výchova, kde jedným zo základných cieľov je rozvíjanie komunikačných a sociálnych spôsobilostí, ktoré sa stávajú prostriedkom vzniku a podpory požadovaného prosociálneho správania. Konkrétne v tematických celkoch *Poznanie a pozitívne hodnotenie seba i druhých* (5. ročník), *Identifikácia vyjadrenie citov, Asertívne správanie, Prosociálne správanie* (6. ročník) sa žiaci venujú poznaniu vlastnej osobnosti, oceneniu kladných prejavov v správaní ostatných, prakticky precvičujú situácie využívajúce asertivitu a prosociálnosť, vyjadrenie a obhajobu vlastných názorov. V celku *Dobré meno a pravda ako etické hodnoty* (8. ročník) sa učia argumentovať, prakticky diskutovať, poznať dôležitosť vzdelávania a poznania pre život človeka. Podobne v predmete občianska náuka v celkoch *Moja trieda, Moja škola, Moja rodina* (6. ročník) sa venujú žiaci poznaniu rôznych typov spoločenstiev, ich funkcií, zostavujú pravidlá a zásady spolužitia v nich s inými ľuďmi. V celku *Postavenie jednotlivca v spoločnosti* (7. ročník) poznávajú rôzne typy osobností, štýly učenia, sociálne štruktúry skupín, spoluprácu v skupine a pod. V predmete dejepis sa v najvýraznejšej miere venujeme osobnostnému a sociálnemu rozvoju žiakov v tematických celkoch *Pamäť ľudstva* (5. ročník), *Obrazy starovekej spoločnosti, Staroveký Rím* (6. ročník), *Na ceste k moderným*

národom, Moderný slovenský národ (8. ročník), *Medzivojnová Európa* (9. ročník). V tematických celkoch kladieme dôraz na kultiváciu historického vedomia žiakov ako celistvých osobností v duchu humanizmu, demokracie a tolerancie. V predmete hudobná výchova sa žiaci učia komunikovať svoj názor na počutú hudbu a vyjadriť svoje pocity slovnou formou alebo inou umeleckou činnosťou (maľba, pohyb), a tak reagujú na emocionálno-výrazové charakteristiky hudby. V 5. ročníku je to najmä pri tematickom celku *Ako sa nám prihovára hudba* v témach *Zážitok z hudby a jeho zdôvodnenie* a *Komunikatívna funkcia hudby.* Spomínanú analýzu skladieb s vyjadrením vlastného názoru a emócii uplatňujú aj v ďalších ročníkoch pri počúvaní hudobných ukážok. V predmete výtvarná výchova sa téma realizuje vo väčšine tematických celkov, kde sa rozvíjajú sociálne zručnosti potrebné pre život, napr.: v téme *Možnosti zobrazenia videného sveta* pri kresbe a modelovaní postáv podľa skutočnosti, vo vyjadrení vzťahov vo figurálnej kompozícii. *Podnety dizajnu* v téme Odev a doplnky si všímame vývoj tvorby odevov a snažíme sa vytvoriť odev z rôznych materiálov pre rôzne situácie, na módnu prehliadku a pod. *Tradície a podnety remesiel* sa realizuje rozhovorom o zvykoch v meste a na dedine, ktoré zvyky poznáme, pri akých príležitostiach (svadba, sviatky...) sa používajú, v akých regiónoch sa zachovali. Remeslá rozvíjajú zručnosti, v košikárstve – vedieť upliesť z bužírky, z drôtu jednoduchý predmet, misku, košík. V keramike, v hrnčiarstve modelovať z hliny, plastelíny nádoby, ktoré sa dekorujú ornamentom z rôznych regiónov. Snaha o vytvorenie ornamentu na súčasnom odeve. V čipkárstve (textilný šperk), v kovotepectve (práca s plechom). V *Podnetoch poznávania sveta* sa inšpirujeme poznávaním dejín rodiny – zhotovenie vlastného rodostromu, erbu a tiež použitím výtvarnej hry – veci kedysi a dnes, kde sa vyhľadávajú staré a nové veci, ktoré sa odlišujú farbou aj stvárnenou technikou.

Pri športových hrách na telesnej výchove sa uplatňujú zásady fair-play, rozvíja sa tímový duch a žiaci sú vedení k dodržiavaniu pravidiel jednotlivých športov.
V matematike sa rozvíja schopnosť optimálneho riešenia rôznych situácií (úloh). Žiaci spolupracujú pri tvorbe a prezentácii projektov, tým sú nútení k rešpektovaniu rôznych typov ľudí a ich názorov. Okrem samostatnej práce sa na matematike využíva skupinová práca, práca v dvojiciach.
Osobnosť žiaka na Technike sa rozvíja po všetkých stránkach vrátane získavania pracovných zručností, individuálnej práce (výroba dreveného pera, dreveného medailónu) ako aj tímovej práce (výroba kŕmidla pre vtáčiky). Téma Svet práce je zameraná na voľbu profesionálnej orientácie.
Pri individuálnej a skupinovej práci žiakov na hodinách praktických aktivít a projektových prácach sa rozvíja osobnosť žiaka získavaním praktických zručností (technika mikroskopovania, realizácia jednoduchých biologických a chemických pokusov a ich pozorovanie, nácvik prvej pomoci pri poraneniach ľudského tela)
Rozvoj osobnosti si v dnešnej dobe vyžaduje aj získanie PC kompetencií. Bez PC znalostí a zručností má mladá generácia problém zamestnať sa a začleniť do spoločnosti. V rámci predmetu Informatika žiaci získajú základné PC kompetencie, pričom sa učia pracovať individuálne a skupinovo.
Skratka prierezovej témy používaná v školskej dokumentácii je OSR.

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

Pri realizácii tejto témy sa škola zameriava na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga.
Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov, v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Prierezová téma **výchova k manželstvu a rodičovstvu** sa v predmete etická výchova výrazne rozvíja v 7. ročníku pomocou celkov *Etické aspekty vzťahu vo vlastnej rodine* a *Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti*, kde sa žiaci oboznamujú s sociálnymi zručnosťami v rámci rodiny, rešpektovaním autority, empatickom správaní voči opačnému pohlaviu, ale i významom pripravenosti stať sa rodičom, prakticky sa učia diskutovať o otázkach partnerstva a sexuality slobodne a s úctou. Podobne v 9. ročníku v tematickom celku *Zdravý životný štýl* je pozornosť venovaná aj otázkam vzájomných vzťahov medzi pohlaviami, dôležitosti lásky a porozumenia a dôrazu na zodpovedný prístup k intímnemu životu. V predmete občianska náuka v tematickom celku *Moja rodina* (6.ročník) si žiaci osvojujú pojmy ako funkcia a znaky rodiny, prakticky uvádzajú, ako fungujú vzťahy v rodine medzi príbuznými. V 7. ročníku venujú pozornosť analýze a rozhovorom o tom, ako rodina trávi svoj voľný čas, ktoré techniky patria k relaxácii a zdravému životnému štýlu. V 8. ročníku sa oboznamujú v téme *Zákon o rodine* s právnymi formami vzniku a zániku manželstva, charakterizujú a poznávajú základné práva dieťaťa a rodičov.
V predmete Technika je téma Rodinná príprava zameraná na založenie a správne fungovanie rodiny, materstvo.
V predmete Biológia sa žiaci oboznámia s významom a zodpovedným prístupom k založeniu rodiny, prevenciou pred neželaným tehotenstvom a pohlavnými chorobami.

Skratka prierezovej témy používaná v školskej dokumentácii je VMR.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych

oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vedieť hodnotiť objektívnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce,
- V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania smerom k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Prierezovú tému budeme realizovať prostredníctvom vhodných predmetov, účasťou v projekte Modrá voda alebo Strom života. Zároveň celý školský rok bude prebiehať projekt recyklácie odpadov – zber papiera, batérií a elektronických zariadení. V rámci šetrenia elektrickou energiou budeme viesť žiakov k správnemu zaobchádzaniu s ňou, urobíme rozhlasové okienko.

Témy environmentálnej výchovy na I. stupni:
Ochrana prírody a krajiny

- les (význam lesa, funkcia lesného ekosystému, les v našom prostredí, vzájomné vzťahy v ekosystéme lesa, negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie).
- pole (význam, zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka, spôsoby hospodárenia na poli, okolie polí),
- vodné zdroje (ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom, hospodárenie s vodou),
- ľudské sídlo – mesto – dedina (umelý ekosystém, jeho funkcia a vzťah k okoliu, aplikácia na miestne podmienky,

- urbanizácia - vplyv na prírodu a krajinu, kultúrna krajina (pochopenie dôsledkov rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia).
- Zložky životného prostredia:
- Voda (význam vody, kolobeh vody, ochrana jej čistoty, ohrozovanie vôd, pitná voda u nás a vo svete, čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia).
- Ovzdušie (význam pre život na Zemi, klimatické zmeny, zdroje znečistenia, čistota ovzdušia).
- Pôda (význam pôdy pre život na Zemi, ochrana pôdy, dôsledky erózie, znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo).

Zachovanie biodiverzity (význam druhovej rozmanitosti pre zachovanie biologickej rovnováhy na Zemi a jej ochrana).

Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana

- Význam prírodných zdrojov pre človeka
- Obnoviteľné prírodné zdroje
- Neobnoviteľné prírodné zdroje
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie

Ľudské aktivity a problémy životného prostredia

- Odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi (odpady a príroda, princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi, druhy odpadu, likvidácia, triedenie, recyklovanie odpadu).
- Ochrana prírody a kultúrnych pamiatok (význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok, ochrana mestských pamiatok zaradených do zoznamu Svetového dedičstva, právne riešenie u nás , v EÚ a vo svete).

Prierezová téma sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov: Prvouka, Prírodoveda, Vlastiveda, Pracovné vyučovanie kde sa prelína obsahom učiva v tematických okruhoch:

Tematický okruh environmentálnej výchovy:
Ochrana prírody a krajiny na úrovni výkonového štandardu z učiva prírodovedy:

Realizácia formou projektov: /napríklad/

Moje zvieratko
Ročník: druhý, tretí, štvrtý
Cieľ: vedieť predstaviť svoje zvieratko, povedať o spôsobe jeho života, viesť deti vedieť vyjadriť svoje city, postoje k živému zvieratku
Organizačný postup: Deti si do školy prinesú fotografiu svojho obrúbeného zvieratka. Predstavia ho spolužiakom, povedať ako sa volá, od kedy ho majú, ako sa k nim dostalo. Potom povedia ako sa pohybuje, čím sa živí, kde žije. Či patrí medzi domáce, alebo voľne žijúce zvieratká. Žiaci sa navzájom dopĺňali, dávali si otázky, spoločne uvažovali a na záver sme si zahrali hru: Ako sa pohybuje moje zvieratko.
Na hodine SJL žiaci napíšu vety o zvieratkách. Tvorili krátky príbeh a opis.

Na hodine MAT sme spočítavali zvieratká a riešili slovné úlohy, na hodine ANJ sme sa naučili ako sa volá zvieratko každého žiaka po anglicky.
S prípravou budú pomáhať žiakom aj rodičia, dôkazom toho je aj ťahák. Žiaci informácie budú hľadať v detských encyklopédiách.

Jesenná príroda - týždenný projekt
Ročník: 1. – 4. Cieľ: Poznať život stromu. Prečo padá list zo stromu. Vitamíny. Zistiť predstavy žiakov o danej téme.
Cieľ: Pozorovať zmeny listov počas jedného týždňa. Triediť listy podľa charakteristických znakov do skupín. Vytvoria rôzne druhy stromov. Počas týždňa pozorujú zmeny listov. Nasleduje potvrdenie alebo nepotvrdenie predpokladu čo sa bude diať s listami.
Spoločné zhrnutie poznatkov- uvedomiť si plynutie času, vytvorenie pozitívneho vzťahu k prírode – ekologická a environmentálna výchova Žiaci zistili, že list vyrastie, splní svoju úlohu a potom opadne. Na jar narastie nový. Žiaci by mali veku primerane pochopiť kolobeh života v prírode.

V rámci stálych aktivít:
- zber papiera
- triedenie odpadu
- úprava areálu školy
- projekt Mliečna Liga, Školské ovocie
- starostlivosť o kvety
- šetrenie vodou a energiami
- netrhať kvety, nelámať stromy, chrániť hmyz a zvieratá
- didaktické hry v prírode

Prierezová téma **environmentálna výchova** sa v predmete slovenský jazyk a literatúra rozvíja pri práci s textami, ktoré sa týkajú environmentálnej tematiky, dotýkajú sa oblasti prírody a prírodného prostredia okolo nás. Pozitívny vzťah k prírode je budovaný prostredníctvom príbehov v témach *Žánre epiky* v 5. a 6. ročníku (zvieracie rozprávky, bájky, balady, báje, dobrodružná literatúra, práca s encyklopédiami). Vzťah človeka k prostrediu a prírode je upevňovaný v 5. a 6. ročníku v jazykových celkoch ako napr. *Ľudová slovesnosť* – pranostika, *Privlastňovacie prídavné mená* (texty o zvieratách), *Statický opis* (spojený s pozorovaním prírody, opisom zvieraťa), *Dynamický opis* (opis pracovného postupu vysádzania ihličnanov, recept spojený so zdravou výživou). V 7. ročníku sa schopnosť citlivo vnímať prírodu rozvíja najmä v celku *Umelecký opis*, kde žiaci opisujú prírodnú scenériu, ďalej v celku *Prírodná lyrika* v 8. ročníku, kde analyzujú texty a umelecky vnímajú krásy prírody a v téme *Zvieracie podstatné mená* (8. ročník). V 8. ročníku si žiaci budujú i individuálnu zodpovednosť za životné prostredie napr. v celku *Debata*, kde debatujú o pálčivých otázkach týkajúcich sa životného prostredia, v celku *Vedecko-fantastickej literatúry* zasa poznávajú súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta. Poznávajú nové odborné slová pri práci s odbornými textami (9. ročník). Schopnosť komplexnejšie zhodnotiť súvislosti medzi ekologickými a sociálnymi prístupmi k riešeniu udržateľnosti rozvoja a ochrany životného prostredia žiaci nadobúdajú

prostredníctvom celkov *Výkladový slohový postup* a *Umelecký štýl*, kde pri práci s médiami, čítaní s porozumením a tvorbe vlastných textov upevňujú svoj hodnotový systém v prospech životného prostredia. V predmete etická výchova je prierezová téma rozvíjaná v 5. ročníku, kedy si žiaci osvojujú *Etické aspekty ochrany prírody*, diskutujú o tom, ako ľudské činnosti vplývajú na životné prostredie. V celku *Ekonomické hodnoty a etika* (8. ročník) sa venuje pozornosť takým pojmom ako je konzumná spoločnosť, materializmus, vzťah k peniazom. Žiaci sa učia vyjadriť svoje názory na manipuláciu so zákazníkom a úskalia reklamy. V celkoch *Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota* (8. ročník) a *Zdravý životný štýl* (9. ročník) konkrétne diskutujú o potrebe ochrany svojho zdravia i zdravia iných, o dôsledkoch nesprávnej životosprávy a pod. Venujú sa tiež vyjadrovaniu vlastných názorov na súčasné globálne témy a etické problémy doby (eutanázia, interrupcia, génová manipulácia a pod.). V predmete občianska náuka v 7. ročníku v celku *Zdravý spôsob života* sa učia identifikovať jednotlivé životné štýly, vhodné a nevhodné spôsoby trávenia voľného času. V predmete dejepis sa environmentálnej výchove venujeme v témach súvisiacich s ľudskou činnosťou a technologickým pokrokom, kde nevyhnutne dávame do pozornosti vplyv človeka na životné prostredie. V tematických celkoch *Človek v premenách priestoru a času, Obrazy pravekej spoločnosti* (5. ročník) upozorňujeme na vplyv pokroku v technológiách na život človeka a negatívne vplyvy ľudskej činnosti na životné prostredie. V 9. ročníku sa venujeme environmentálnym témam v celku *Svet po druhej svetovej vojne*, kde analyzujeme dopady druhej svetovej vojny a následného vedecko-technického pokroku a katastrof na život ľudí a stav našej planéty. V predmete hudobná výchova sa žiaci zameriavajú na spätosť ľudí s prírodou, a to v 5. ročníku pri téme *Slovensko a jeho hudobná kultúra – ľudové piesne*, kde sa venujú tvorbe slovenskej národnej hudby (trávnice, banícke piesne,..) a v 7. ročníku pri vzniku jazzovej hudby (prostredie afro-amerických černochov). V 7. ročníku sa tiež venujú filozofii interpretov reggea hudby, hudby spojenej s hnutím hippies a folkovej hudby, pri ktorých sa apeluje na svetový mier, pozitívne medziľudské vzťahy, odmietanie materialistickej a konzumnej spoločnosti, dôležitosť prírody. V predmete výtvarná výchova sa uplatňuje prierezová téma v širokej miere v téme *Výtvarné vyjadrovacie prostriedky* pri zobrazení pozitívu a negatívu sa pri kresbe zvierat, postáv v pohybe používajú rôzne techniky (strihanie, lepenie, koláž a pod.) Využívajú sa kompozície odtláčania jesenných listov doplnením kresby hmyzu, ktorý sa nachádza v prírode. Ďalej maľba jesenného zátišia, prírodných scenérií ako dážď, vietor, búrka a pod. Pri zobrazení krajiny si všímame farebnú perspektívu a umiestnenie objektov v priestore. V téme *Podnety poznávania sveta* sa rozvíjajú vedomosti o ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej, medzinárodnej úrovni a *vo výtvarnom zemepise*, tvoríme mapy s konkrétnymi špecifikáciami mesta, regiónu, krajiny a pod. *Vo výtvarnej biológii* citlivo vnímame prírodu a výtvarne zobrazujeme prírodné štruktúry minerálov, kryštálov, kôry, rastlinných tkanív, štruktúr listov, kde sa snažíme o detailné zobrazenie.
Na telesnej výchove sa žiaci učia základné pravidlá správania sa v prírodnom prostredí smerujúce k jeho ochrane.
Na predmete Technika sa pri výrobe výrobkov dbá na efektívne využívanie materiálov, používanie druhotných surovín (aj z odpadových surovín sa dá vyrobiť pekný a použiteľný výrobok: kŕmidlo – zo zvyškov laminátovej podlahy, náramok z PET fliaš...).

Environmentálna výchova je na predmetoch Biológia a Chémia realizovaná rôznymi aktivitami projektov a súťaží Stromu života (Spoločenstvo stromov, Týždeň pre vodu, Týždeň pre Zem, Dni biodiverzity), zameraná na ochranu a význam živých organizmov a neživých prírodnín, dôsledkami globálnych ekologických problémov na prírodu a človeka a možnosťami ich riešenia.
Na matematike v tematických celkoch Obsah útvarov, Povrch a o objem telies riešia žiaci slovné úlohy s environmentálnym obsahom.
V predmete Geografia žiaci spoznávajú environmentálne problémy planéty Zem.

Skratka prierezovej témy používaná v školskej dokumentácii je ENV.

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich hodnoty, postoje a správanie jedinca sú médiá. Osvojenie schopnosti kompetentného zaobchádzania s médiami je cieľom mediálnej výchovy ako prierezovej témy.

Cieľom prierezovej tematiky je, aby žiaci:

- lepšie porozumeli pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali,
- dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesionálny rast,
- dokázali si uvedomiť negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať,
- vedeli tvoriť mediálne produkty

Prierezová téma **mediálna výchova** sa v predmete slovenský jazyk a literatúra rozvíja vo veľkej miere pri práci s knižnými titulmi, inými printovými i digitálnymi médiami. Na hodinách literatúry sa pri vhodných celkoch volí i filmová alebo rozhlasová ukážka, napr. *Rozprávky* v 5. ročníku, *Piesne* v 6. ročníku, *Rozhlasová hra* v 7. ročníku, *Film* v 9. ročníku a pod. Žiaci rozvíjajú svoje zručnosti a vedomosti v oblasti elektronickej komunikácie, napr. forma písania e-mailu (5. ročník), v téme *Informačný slohový postup* (správa, oznámenie, pozvánka, inzerát, reklama, jej komunikačný zámer a vplyv) v 5. ročníku, v celkoch *Filmová a televízna rozprávka* (5. ročník) a *Divadelná hra* (7. ročník) sa učia filmovej podobe literárneho diela, o pozadí filmového sveta, o tvorcoch filmu a tvorbe filmového scenára. Vo vyšších ročníkoch v celku *Publicistický štýl* pracujú so žánrami tohto štýlu, v celku *Administratívny štýl* sa venujú komunikácii cez elektronické médiá, kde sa učia posielať napr. žiadosť a životopis, vypĺňať prihlášku. Vo všetkých ročníkoch pracujú s knihami pre deti a mládež. V predmete etická výchova sa prierezová téma rozvíja najmä v celku *Masmediálne vplyvy* (9. ročník), kedy sa žiaci na konkrétnych príkladoch a analýzou mediálnych produktov učia byť kritickým divákom, posudzujú obsah a vhodnosť mediálnych produktov, venujú sa problematike využívania internetu a sociálnych sietí v živote človeka. V predmete občianska náuka v tematickom celku *Sociálne vzťahy v spoločnosti* (7.ročník) sa

zaoberajú vzťahmi medzi ľuďmi, štruktúrou spoločnosti a vývinovými obdobiami ľudskej spoločnosti. Učia sa vyhľadávať overené a dôveryhodné zdroje informácií v médiách. Podobne v 9. ročníku v celku *Trhový mechanizmus* si vysvetľujú vzájomné vzťahy medzi ponukou, dopytom, cenou služieb a tovaru, ktoré sú často sprostredkované práve médiami. V predmete hudobná výchova sa žiaci učia v 7. ročníku vyhľadávať a vyberať vhodné a overené informácie na internete za účelom prípravy projektov o svojom obľúbenom hudobnom interpretovi. Zároveň sa učia posudzovať a hodnotiť vhodnosť a kvalitu video-klipov. V predmete výtvarná výchova sa žiaci *V podnetoch filmu a videa* zoznamujú s pojmom „záber", pričom diskutuje o tom, čo je vhodné/nevhodné zobraziť, zverejniť v médiách. *V Podnetoch fotografie* žiaci tvoria fotografickú reportáž k nejakej udalosti v triede. *V elektronických médiách* žiaci objavujú možnosti morfingu.

V rámci tematického celku Štatistika sa žiaci stretnú so zberom, spracovaním a prezentáciou údajov.
Na predmete Informatika žiaci vytvárajú vlastné mediálne produkty. Okrem samotnej tvorby, veľkú pozornosť venujeme aj samotnému prezentovaniu školských prác. Žiaci sa učia vyhľadávať informácie na internete, pričom musia kriticky posudzovať objektívnosť informácií. Pri tvorbe webovej stránky diskutujeme o vplyve šírenia informácií na osobnosť ľudí, o zodpovednosti za uverejnené príspevky.
Aj na predmete Geografia žiaci prezentujú informácie o najkrajších miestach na Zemi, pamiatkach UNESCO, problémoch obyvateľov jednotlivých svetadielov a ich oblastí, zaujímavosti prírody svetadielov a ich oblastí.

Skratka prierezovej témy používaná v školskej dokumentácii je MEV.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania z dôvodu globalizácie sveta a migrácie príslušníkov rôznych kultúr. Je predpoklad, že sa žiaci čoraz viac aj v živote dostanú do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr a bude potrebné, aby boli pripravení na rozdielnosť kultúr. Preto cieľom je výchovné pôsobenie zamerané na rozvoj chápania iných kultúr, na rozvoj akceptácie iných kultúr, ako aj na rozvoj medziľudskej tolerancie, spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry v mene mierovej spolupráce príslušníkov rôznych kultúr, dosiahnuť chápanie rôznych kultúr ako prirodzene rovnocenných, berúc zároveň do úvahy ich historické a sociálne súvislosti a ich rôzne spôsoby sebavyjadrovania. Predpokladaným výstupom je žiak, ktorý pozná aj iné kultúry, ich históriu, zvyky, tradície, akceptuje ich a dokáže s nimi spolupracovať.
Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom – pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.
Multikultúrna výchova je začlenená do predmetov: dejepis, občianska výchova, geografia, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova a cudzie jazyky.

Prierezová téma **multikultúrna výchova** sa v predmete slovenský jazyk a literatúra rozvíja prostredníctvom jazyka ako nástroja komunikácie a myslenia. Pri rôznych komunikačných situáciách a rozboroch textov si žiaci uvedomia, že jazyk je súčasťou kultúrnej identity a súvisí aj s inými oblasťami života a kultúry. Už v 5. ročníku sa žiaci v celku *Rozprávka* venujú napr. rozprávkam iných národov, ktoré im poukazujú na rôzne národné tradície cudzincov a príslušníkov menšín. Prostredníctvom tém ako napr. *Báj, mýtus, mytológia, Bájky* rôznych národov (6. ročník), *Vlastné podstatné mená* (6. ročník), *Obohacovanie slovnej zásoby*, *Cudzie nesklonné podstatné mená* (8. ročník), *Slová cudzieho pôvodu* (7. ročník), *Dráma* (9. ročník) si žiaci rozvíjajú porozumenie k odlišným dobám a kultúram, podnecujú toleranciu k iným jazykom a akceptácii rôznych typov ľudí. V niektorých ukážkach sa rozoberá i otázka rasizmu a netolerancie v kolektíve. Na hodinách literatúry sa často približuje i život zahraničných autorov, príp. inakosť života v danej spoločnosti v ich textoch. V predmete etická výchova je prierezová téma rozvíjaná vo všetkých ročníkoch, kedy sa venuje pozornosť medziľudským vzťahom na rôznych úrovniach a v rôznych sociálnych skupinách. Špeciálne v celku *Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity* a *Vzťah k starým, chorým, zdravotne a sociálne znevýhodneným ľuďom* (7. ročník), kedy žiaci formulujú zásady prosociálneho správania, hovoria o tolerancii, rešpekte, ponúkaní a prijímaní slobody. Učia sa prejavovať pochopenie voči starým a chorým ľuďom, navrhujú projekty osobnej účasti a vzájomnej pomoci. Pri diskusiách v celku *Etika a náboženstvo* (8. ročník) sa učia vyjadrovať o odlišnostiach a etických odkazoch rôznych náboženstiev. V predmete občianska náuka sa problematika multikultúrnosti a medziľudských vzťahov rieši v celkoch *Moja trieda, Moja škola, Moja vlasť, Európska únia*, ale najmä v celkoch 7. ročníka, ktoré sú priamo venované témam *Kultúra, multikultúrnosť, Pohyb obyvateľstva na Zemi, migrácia, Sociálne a politické konflikty, Extrémizmus* – žiaci sa učia rozoznať hlavné príčiny konfliktov v spoločnosti, sociálnych zmien a prejavy extrémistického správania. Rovnako sa v tomto celku venuje pozornosť charitatívnym organizáciám a dobrovoľníctvu. V predmete dejepis je multikultúrna výchova zastúpená v širokej miere. Žiaci sa oboznamujú s historickým vývinom sveta a našej krajiny, oboznamujú sa s koreňmi našej kultúry, ale zároveň spoznávajú kultúrne špecifiká v iných krajinách v duchu humanizmu a tolerancie. V tematickom celku *Pamäť ľudstva* (5. ročník) sa žiaci oboznamujú so svetovými náboženstvami a kultúrnymi zvyklosťami v rôznych častiach sveta. Na základe poznávania žiakov vedieme k tolerancií a búraniu mýtov a stereotypov. V tematickom celku *Slováci v Uhorskom kráľovstve* (7. ročník) kladieme dôraz na pozitívne vnímanie multikultúrneho charakteru Uhorska ako nášho spoločného štátneho útvaru s dnešnými menšinami na Slovensku. V tematickom celku *Obrazy novovekého sveta* (7. ročník) upriamujeme pozornosť na fenomény kolonizácie a otrokárstva, ich dopad na stretávanie rôznych kultúr. V deviatom ročníku sa Multikultúrnej výchove venujeme hlavne v tematickom celku *Svet po druhej svetovej vojne*, kde kladieme dôraz na budovanie moderného sveta, vzťahy medzi obyvateľstvom v krajinách. Multikultúrnej problematike sa v rámci predmetu hudobná výchova venuje najmä v tematický celok *Prostredníctvom hudby spoznávame kultúru rôznych národov* (6.ročník), kde si všímajú ako sa kultúrne odlišnosti prejavujú v hudbe. V 7. ročníku si žiaci všímajú historicko-kultúrne odlišnosti pri charakterizovaní rôznych svetových hudobných štýlov (jazz, soul, reggae, country, šanzón,..). V predmete výtvarná výchova sa rozvoj prierezovej témy zakladá na vnímaní iných kultúr, histórie a tvorivosti umelcov

z iných krajín, spoznávanie ich umeleckých diel a architektúry v téme: *Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia* (ikona), stredoveké a gotické umenie (vitráž), renesančné umenie, barok a rokoko. *V Podnetoch moderného a súčasného výtvarného umenia* sú témy: Kinetické umenie (tvorba jednoduchého kinetického objektu), Op-art (tvorba práce s efektmi optického klamu), Kubizmus (portrét, zátišie), Surrealizmus a abstraktné umenie, Dadaizmus a neodada, Pop-art, Ready- made. Tvorba prác založená na fantázii a tvorivosti žiakov. V téme *Škola v galérii* - pri návšteve galérií žiaci spoznávajú originálne výtvarne diela, kde vnímajú tieto diela v rôznych súvislostiach, ktoré tvoria základy pre interpretáciu umeleckého diela. *V elektronických médiách* - pri úprave obrázkov a tvorbe výtvarných koláží.
V predmete Technika sa pri téme Príprava jedál a výživa venuje pozornosť slovenskej a aj zahraničnej gastronómii.
Žiak vyjadruje svoj názor na rozdiely medzi skupinami ľudí a dôsledky prejavov rasizmu v téme Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvá na predmete Biológia.
Na matematike v 5. ročníku riešia žiaci slovné úlohy na veľké čísla, ktoré reprezentujú napr. počet obyvateľov v jednotlivých štátoch. Geometrické tvary hľadajú žiaci v architektúre rôznych období a rôznych kultúr.
Na geografii spoznávajú žiaci zvyky a tradície i problémy obyvateľov jednotlivých regiónov sveta.

Skratka prierezovej témy používaná v školskej dokumentácii je MUV.

REGIONÁLNA VÝCHOVA

Regionálna výchova vedie žiakov k láske k vlasti, k poznaniu národných tradícií a kultúry, k poznaniu pamiatok, histórie a prírodných zvláštností krajiny. Poznatky žiaci získajú v rámci učiva jednotlivých predmetov, v rámci besied na tému Kronika Lamača. Skratka prierezovej témy používaná v školskej dokumentácii je REV.
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra obsahuje na I. stupni tri tematické celky:
1. Môj rodný kraj,
2. Objavujeme Slovensko,
3. Tradičná ľudová kultúra.

Prierezová téma je začlenená v učebných osnovách predmetov:
slovenský jazyk, vlastiveda, hudobná výchova, biológia, vlastiveda,
výtvarná výchova, telesná výchova, výchova umením, geografia, pracovné vyučovanie.
Aj napriek tomu, regionálna výchova je prierezová téma I. stupňa, máme ju zakomponovanú aj do predmetov II. stupňa. Prierezová téma **regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra** sa v predmete slovenský jazyk a literatúra vo väčšej miere rozvíja v oblasti literatúry. Žiaci si prostredníctvom textov rozvíjajú cit ku krásam svojho regiónu, domovine, ľudového umenia, kultúrneho dedičstva, prírody. Pri téme *Ľudová slovesnosť* si pestujú vzťah k národným zvykom, tradíciám: *Ľudové piesne* – pracovné, zbojnícke, uspávanky, vojenské, regrútske..., *Ľudové rozprávky* (5. ročník), *porekadlá, pranostiky, príslovia* (5. a 6. ročník), *modlitby* (8. ročník). Spoznávajú prostredníctvom textov tradičné remeslá a odevy či tradície spojené s náboženskými sviatkami (koledy, piesne, modlitby a i.). O histórii mesta, národa,

významných predkoch a osobnostiach sa dozvedajú v učivách o zberateľoch ľudových piesní a rozprávok, v celkoch *Povesti* (i regionálne), *Legendy*, napr. o Cyrilovi a Metodovi (5. ročník), *Literatúra faktu* a *Druhy románov* – historický román (8. ročník), tiež z textov o národných buditeľoch, tvorcoch jazyka (8. a 9. ročník – štúrovská generácia). Žiaci si budujú národné povedomie aj prostredníctvom tém *Národný jazyk, Pôvod slovenčiny* (9. ročník) i návštevou galérií, výstav, kultúrnych pamätihodností, múzeí. Napr. žiaci 8. ročníka každoročne navštevujú Múzeum Ľ. Štúra v Modre. Obraz o nedávnej minulosti si žiaci koncipujú pomocou literárnych textov. V téme *Slovná zásoba* (5. – 9. ročník) – nárečia (5. ročník), nárečové slová, slová podľa dobového výskytu (7. ročník) sa žiaci oboznamujú i s miestnymi a regionálnymi formami jazyka. I v oblasti dramatického umenia rozvíjajú cit k umeniu svojho národa spracovaním klasickej či modernej rozprávky do divadelnej, príp. bábkovej hry (5. ročník). V predmete občianska náuka je jej venovaná pozornosť v celkoch *Moja vlasť – konkrétne v častiach Moja obec, Osobnosti obce, Môj región, Tradície regiónu.* Žiaci navštevujú rôzne miesta našej mestskej časti, spracúvajú projekty o lamačských rodákoch a pamätných či kultúrne a historicky významných miestach v našej mestskej časti. V rámci etickej výchovy sa priebežne v každom z ročníkov učia participovať na živote školy, miesta, regiónu, predstavujú svoje návrhy na zlepšenie, diskutujú o výnimočnosti a jedinečnosti nášho regiónu. V predmete dejepis sa regionálnej výchove venujeme od 5. ročníka v tematickom celku *Človek v premenách priestoru a času*, kedy sa žiaci oboznamujú najskôr s históriou svojho bezprostredného okolia, regiónu a štátu. V 6. a 7. ročníku v tematických celkoch *Staroveký Rím* a *Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline* sa žiaci oboznamujú s kultúrnymi pamiatkami v našom bezprostrednom okolí. V ôsmom a deviatom ročníku sa žiaci oboznamujú s regionálnou históriou v tematických celkoch Moderný slovenský národ, Prvá svetová vojna, Medzivojnová Európa, Druhá svetová vojna, kde kladieme dôraz na spoznávanie významných osobností regiónu ale i národa, ktoré sa zaslúžili o budovanie našej štátnosti. Regionálnej výchove v predmete hudobná výchova sa žiaci venujú v 5. ročníku pri témach *Slovensko a jeho hudobná kultúra*, kde rozoberajú tradičné hudobné nástroje Slovenska, tradičné ľudové oblečenie, tance, spevy, zvyky a iné tradície spojené s hudobnou kultúrou a porovnávajú odlišnosti jednotlivých regiónov v rámci hudobnej kultúry. Zároveň sa naučia zaspievať zopár piesní z ich regiónu. V predmete výtvarná výchova sa viaže k poznávaniu našej histórie, pamiatok, ale aj tradičných remesiel v rámci témy *Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia* pri tvorbe mozaiky (v architektúre) a témy *Tradícia a podnety remesiel*, ktorá zahŕňa základné vedomosti o keramike, hrnčiarstve, košikárstve, čipkárstve, kovotepectve, rezbárstve, stolárstve. Ľudový ornament, ornament v slovenskej architektúre a ornament v súčasnom odeve. Pri každej práci sa rozvíja tvorivosť a fantázia žiaka.

Značná časť hodín Techniky je venovaná tradičným remeslám. Niektoré remeslá (drotárstvo, stolárstvo, tkáčstvo...) si žiaci vyskúšajú pri výrobe drôtených ozdôb, dreveného stolčeka, tkaného náramku...

Regionálna výchova v biológii je zameraná na poznanie druhov rastlín, živočíchov, ale aj minerálov a hornín a ich význam v regióne (obci).

Tematické celky z geometrie (útvary, súmernosť) sú príležitosťou na nahliadnutie do tradičných ľudových vzorov, architektúry.

Na informatike žiaci vytvárajú plagát „Moje mesto/obec“, pričom pozornosť žiakov orientujeme na rôzne zaujímavosti našej mestskej časti.
Skratka prierezovej témy používaná v školskej dokumentácii je REV.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom aj staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.
Učivo prierezovej témy Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.
Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Vyučovanie sa realizuje v špecializovaných kurzoch Dopravnej výchovy v priebehu ale aj na konci školského roka. Pre deti robíme mnohé aktivity, napr. Na kolesách proti rakovine, Na bicykli bezpečne, Hore hájom, pri ktorých ich vedieme k dodržiavaniu pravidiel cestnej premávky.
Aj na II. stupni sa venujú niektoré predmety danej prierezovej téme. V predmete slovenský jazyk a literatúra sa vyskytuje iba okrajovo pri textoch obsahujúcich piktogramy, kde sa pracuje s dopravnými značkami, opismi dopravných situácií (5. a 8. ročník), v učive o *Združených pomenovaniach* súvisiacimi s dopravnými prostriedkami v 8. ročníku,

v niektorých literárnych textoch, napr. Daidalos a Ikaros (*Báje* – 6. ročník), ktoré súvisia s históriou dopravy.
Skratka prierezovej témy používaná v školskej dokumentácii je DOV.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom jednotlivých učebných predmetov ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Snahou je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je potrebné poskytnúť žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomôcť im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a vyškoliť ich v poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.
Odbornú zložku učiva napĺňajú tematické celky ako je riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana, zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode. Táto téma sa realizuje hlavne formou účelových cvičení a didaktických hier.

Prierezovú tému napĺňa obsah:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Didaktické hry v prírode

- orientácia v mieste školy a jej okolí;
- určenie svetových strán podľa slnka;
- topografia, orientácia podľa významných budov,
- odhadovanie vzdialenosti.

Didaktické hry v 1. – 4. ročníku sa konajú v prírode. Pred DH realizujeme deň prípravy najmä na teoretickú časť v rozsahu 2 – 4 hodín podľa náročnosti plánovaných činností.

- ochrana človeka a prírody oboznamovanie sa Školským poriadkom pre žiakov, riešenie mimoriadnych situácií – **civilná ochrana**,
- evakuácia školy v prípade ohrozenia – postup opustenia školy, miesto zhromaždenia, presun do bezpečného priestoru

Zdravotná príprava: vybavenie domácej lekárničky a jej využitie pri poskytnutí prvej pomoci; nebezpečenstvo svojvoľného požitia liekov; ošetrenie odrenín ruky, nohy, prstov a hlavy; privolanie pomoci k zranenému; význam symbolu „ červený kríž"; privolanie rýchlej zdravotnej služby.

Na telesnej výchove musia žiaci dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri pohybovej činnosti, učia sa poskytnúť adekvátnu prvú pomoc.
Vzhľadom na to, že žiaci pracujú na hodinách Techniky manuálne, prípadne používajú rôzne pracovné nástroje a zariadenia, pred každou prácou sa venuje patričná pozornosť inštrukciám, ktorých cieľom je predchádzať vzniku úrazov (ochrane života a zdravia), používanie ochranných pomôcok (okuliarov, plášťov...), ekologických náterov (vodou riediteľný lak na drevo).
Na predmetoch Biológia a Chémia sa žiak oboznamuje s kritériami zdravého životného štýlu, zostavuje zdravý jedálny lístok, význam prevencie pred ochoreniami, bezpečnosť pri práci s chemickými pomôckami, sklom a chemickými faktormi.
Na predmete matematika riešia slovné úlohy o percentuálnom zložení látok a pomocou úmernosti zisťujú zloženie niektorých látok.
V tejto prierezovej téme sa v rámci predmetu informatika venujeme pravidelným inštrukciám ako pracovať s PC a ďalšími zariadeniami, ako elektrickými spotrebičmi.
Z hľadiska ochrany zdravia sa venujeme aj predchádzaniu negatívnym účinkom dlhodobej práce s PC.

Skratka prierezovej témy používaná v školskej dokumentácii je OŽZ.

Finančná gramotnosť je téma, ktorú si vyžiadala doba. Treba žiakov naučiť základné zručnosti pri zaobchádzaní s financiami, naučiť ich rozumieť základným pojmom. Škola bude postupovať podľa dokumentu Národný štandard finančnej gramotnosti a zaradí jednotlivé témy do jednotlivých predmetov podľa vypracovaného priradenia tém rozvoja finančnej gramotnosti do jednotlivých predmetov. Skratka prierezovej témy používaná v školskej dokumentácii je FIG.
Finančná gramotnosť sa v predmete slovenský jazyk a literatúra uplatňuje v niektorých literárnych textoch, ktoré rozvíjajú finančnú gramotnosť žiakov, napr. v celku *Rozprávky* (5. ročník). Okrajovo sa dotýka i učiva o číslovkách. V rámci etickej výchovy sa rozvíja najmä v 8. ročníku v celku *Ekonomické hodnoty a etika*, kde žiaci spoznávajú formy vlastníctva, hovoria o svojom vzťahu k peniazom, o materiálnych a nemateriálnych prvkov v rebríčku svojich hodnôt. V predmete občianska náuka sa v celku *Ekonomický život v spoločnosti* (9.ročník) rozvíjajú také kompetencie finančnej gramotnosti ako je poznanie spoločenských a osobných potrieb, pochopenie a úcta k ľudskej práci a peniazom, ako prostriedku jej vyjadrenia, osvojenie si toho, čo znamená žiť hospodárne, prijímať finančné rozhodnutia (zvážiť osobné finančné ciele), popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine,

diskutovať o sporeniach, poistení a problémoch so zadlžením. V predmete dejepis sa okrajovo spomínajú témy finančnej gramotnosti v tematických celkoch *Slováci v Uhorskom kráľovstve, Obrazy novovekej spoločnosti* (7. ročník), kde sa žiaci oboznamujú s históriou bankovníctva, významom zlatej meny v Uhorsku a významného postavenie slovenských banských miest z pohľadu uhorského hospodárstva. V deviatom ročníku sa žiaci oboznamujú s dôsledkami hospodárskej krízy a jej dopadu na spoločnosť v tematickom celku *Medzivojnová Európa*.
Na predmete Technika je viacero tematických celkov venovaných úsporám jednotlivých energií, energetickým štítkom, základom podnikania, úverom, poisteniu, príjmom a výdavkom domácnosti.
Na biológii a chémii je finančná gramotnosť zameraná na význam šetrenia s vodou, energiami a nerastnými surovinami.
Na predmete Matematika sa finančná gramotnosť objavuje v každom ročníku – desatinné čísla, percentá, zlomky, slovné úlohy.
Na geografii sa učia žiaci charakterizovať ekonomiku jednotlivých oblastí a štátov Zeme a jednotlivých krajov Slovenska.
Skratka pre oblasti témy, ktoré plnia Národný program rozvoja finančnej gramotnosti je FIG.

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia sa zameriava na tri oblasti:

- Hodnotenie žiakov
- Hodnotenie pedagogických zamestnancov
- Hodnotenie školy

Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakom a rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom sú jeho nedostatky, kde má rezervy, jeho pokroky. Súčasťou je povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.
Hlavným cieľom je ohodnotiť prepojenie teoretických vedomostí a praktických zručností a spôsobilostí.
Pri klasifikácii a hodnotení budeme vychádzať z Metodických pokynov na hodnotenie žiakov základnej školy. Každý predmet rozpracuje v svojej časti hodnotiace kritéria žiaka. Na základe rozhodnutia pedagogickej rady sa klasifikujú všetky predmety okrem náboženskej a etickej výchovy.

V hodnotení správania je okrem známky možné udeliť pochvalu riaditeľkou školy, pochvalu triednej učiteľky, pokarhanie riaditeľkou školy alebo pokarhanie triednou učiteľkou. Pochvala a pokarhanie riaditeľkou školy sa eviduje v triednom výkaze. Pochvala a pokarhanie triednej učiteľky sa zapisuje v žiackej knižke (prípadne na EduPage) alebo sa informuje rodič písomne.

Škola každý štvrťrok udeľuje Hviezdu školy žiakom, ktorých určí triedna učiteľka v spolupráci a po prerokovaní s triednym kolektívom. Toto ocenenie udeľujeme žiakovi, ktorý vykonal dobrý skutok a v daný moment sa stal hviezdou. Takým spôsobom môžu byť ocenení aj žiaci, ktorí dlhodobo nevydržia dobré správanie. Tento spôsob im môže ukázať cestu na zlepšenie ich správania.

Hodnotenie na I. stupni

Pre zvyšovanie úrovne vyučovania je dôležitá kontrola a analýza dosiahnutých výsledkov. Na 1. stupni sa riadime jednotnými internými kritériami, schválenými na MZ, v ktorých je hodnotenie v jednotlivých predmetoch a ročníkoch rozpísané podrobnejšie.

1. Kontrolné diktáty - 1. – 4. ročník ZŠ

1.1 Počet a zameranie diktátov

Ročník	Počet	Zameranie podľa iŠVP	Rozsah
1.	1	Opakovanie z 1. ročníka (slová, vety)	10 – 15 plnovýznamových slov
2.	10	1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ 2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž) 3. Samohláska ä 4. Dvojhlásky 5. Tvrdé spoluhlásky 6. Opakovanie učiva za 1. polrok 7. Mäkké spoluhlásky 8. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le 9. Vety 10. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ	20 – 30 plnovýznamových slov
3.	10	1. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ 2. Slová s l, Í, r, ŕ 3. Vybrané slová po b 4. Vybrané slová po m 5. Vybrané slová po p 6. Opakovanie učiva za 1. polrok 7. Vybrané slová po r, s 8. Vybrané slová po v, z 9. Slovné druhy 10. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ	30 – 40 plnovýznamových slov
4.	10	1. Opakovanie učiva 3. ročníka ZŠ 2. Vybrané slová po b, m 3. Vybrané slová po p, r 4. Vybrané slová po s, v, z 5. Spodobovanie	40 – 50 plnovýznamových slov

		6. Opakovanie učiva za 1. polrok 7. Vlastné podstatné mená 8. Ohybné slovné druhy 9. Neohybné slovné druhy 10. Opakovanie učiva zo 4. ročníka ZŠ	

1.2 Hodnotenie diktátov

1.2.1 Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

Počet chýb	Známka
0 - 1	1
2 - 4	2
5 - 7	3
8 - 10	4
11 a viac	5

Rozsah slov a stupnica platí aj pri **prepise** a **odpise textu.**

2. Kontrolné písomné práce 1. – 4. ročník ZŠ

2.1 Charakteristika

Kontrolné písomné práce slúžia na overenie nadobudnutých vedomostí v každom ročníku. Obsahujú učivo viacerých tematických celkov a sú zostavené tak, aby čo najobjektívnejšie odrážali úroveň vedomostí žiakov. Kontrolné písomné práce sa spravidla zadávajú na konci štvrťrokov.

Obsah koncoročných kontrolných písomných prác je vo všetkých paralelných triedach rovnaký.

Na začiatku školského roka (s výnimkou 1. ročníka) sa píše vstupná písomná práca (2. – 4. ročník) – opakovanie učiva predchádzajúceho ročníka.

2.2 Stupnica hodnotenia kontrolných písomných prác:

Percentuálne rozpätie	Známka
100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 25%	4
24% a menej	5

3. Hodnotenie HUV, VYV, TEV, PRV, INV 1. – 4. ročník ZŠ

Výchovné predmety sú známkované, pričom učiteľ zohľadňuje záujem o predmet, aktivitu, plnenie zadaných úloh, tvorivosť, iniciatívnosť, zručnosť, vlastné nápady a predovšetkým snahu o zlepšenie vlastných schopností.

Pri hodnotení žiakov vo všetkých predmetoch učiteľ prihliada na individuálne osobitosti žiaka, jeho zdravie a psychiku.

4. Hodnotenie v 1. ročníku

4.1. Slovenský jazyk a literatúra

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v prvom ročníku je naučiť žiakov písať a čítať, t.j. zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a prepísať text, dosiahnuť určitú úroveň kvality a techniky čítania, postupne čítať s porozumením a rozvíjať komunikačné zručnosti žiakov.

4.1.1 Kritéria hodnotenia:

Písanie - hodnotí sa:

- odpis písaného textu a prepis tlačeného textu
- nácvičné diktáty (počet chýb)
- pravopisné cvičenia
- používanie správnych tvarov písmen, sklon a úhľadnosť písma
- čistota a úprava textu v zošitoch
- kontrolné písomné práce
- kontrolný diktát na konci školského roka

Čítanie

- hlasné čítanie precvičeného textu so zameraním na správnosť, plynulosť, intonáciu, tempo a porozumenie
- reprodukcia jednoduchých básní spamäti

4.2 Matematika

4.2.1 Kritéria hodnotenia - hodnotí sa:

- práca na hodine, aktivita, schopnosť riešiť úlohy samostatne, originálnosť riešenia úloh, záujem o predmet, rýchlosť a správnosť sčítania a odčítania do 20 spamäti, pravidelná domáca príprava, zapájanie sa do matematických súťaží

Vedomosti žiakov sú preverované:

- ústnymi odpoveďami – priebežne
- úlohami a prácami krátkeho rozsahu
- kontrolnými písomnými prácami

4.3 Prvouka

4.3.1 Kritéria hodnotenia – hodnotí sa:
- aktivita a práca na vyučovacej hodine - zapájanie sa do diskusie, záujem, tvorivosť, originalita,
  plnenie zadaných úloh
- podľa uváženia vyučujúceho môže byť v 2. polroku po prebraní jednotlivých tematických celkov
  zaradený krátky test
- účasť na projektoch

5. Hodnotenie v 2. - 4. ročníku

5. 1. Slovenský jazyk a literatúra

5.1.1 Kritéria hodnotenia – hodnotí sa**:**
- aktivita na hodine, ústne odpovede, správnosť a úhľadnosť písania, práca v zošite, pravopisné cvičenia, nácvičné diktáty, kontrolné diktáty, školské cvičenia, pracovné listy, testy, päťminútovky, kontrolné písomné práce, vypracovávanie domácej úlohy, slohové práce na zadanú tému, čítanie precvičeného textu, prednes básne / prózy v rámci v triedneho kola Hviezdoslavovho Kubína.

5.2 Matematika

5.2.1 Kritéria hodnotenia – hodnotí sa:
- práca na hodine, aktivita, schopnosť riešiť úlohy samostatne, originálnosť riešenia úloh, záujem
  o predmet, rýchlosť a správnosť sčítania a odčítania, presnosť, správnosť a čistota rysovania,
  pravidelná domáca príprava, zapájanie sa do matematických súťaží

<u>Vedomosti žiakov sú preverované:</u>
- ústnymi odpoveďami – priebežne
- úlohami a prácami krátkeho rozsahu (päťminútovky, pracovné listy, ...) - priebežne
- kontrolnými samostatnými prácami na konci každého školského polroka

5.3 Prvouka, Prírodoveda, Vlastiveda

5.3.1 Kritéria hodnotenia – hodnotí sa:
- aktivita a práca na vyučovacej hodine - zapájanie sa do diskusie, záujem, tvorivosť, originalita,
  plnenie zadaných úloh
- ústna odpoveď - priebežne
- test po tematickom celku
- aktívna účasť pri pokusoch

- účasť na projektoch
- orientácia na mape – vyhľadávanie miest, riek, pohorí,... (VLA)

6. Etická a náboženská výchova

Tieto predmety sa neklasifikujú. Do hodnotenia sa uvádza, či žiak daný predmet absolvoval alebo neabsolvoval. Absolvoval sa uvedie vtedy, keď žiak aktívne pracuje na hodine. Neabsolvoval sa uvedie vtedy, keď žiak nepracuje aktívne, alebo sa nezúčastňuje na vyučovaní. Ak sa uvedie neabsolvoval
z dôvodu, že na hodine nepracoval, robí žiak komisionálne skúšky.

Hodnotenie na II. stupni

Slovenský jazyk
Jednotlivé známky môžu mať rôznu váhu, preto nemá rovnakú hodnotu známka za písomnú prácu, test a napr. projekt, referát, čitateľský denník a pod.

- predpísané diktáty podľa ŠVP a ŠkVP : rozsah diktátu – počet slov doporučený v 5.ročníku cca 50 slov, v 6. – 60, v 7. – 70, v 8.- 9. cca 80 slov

stupnica hodnotenia :

počet chýb	známka
0 – 1	1
2 - 3	2
4 – 7	3
8 – 10	4
Viac ako 10	5

- predpísané slohové práce sú hodnotené jednou známkou, v ktorej učiteľ zohľadňuje rovnakou mierou :

  formálnu úpravu textu, jeho rozsah, dodržanie určeného útvaru, voľbu a pestrosť jazykových a štylistických prostriedkov, dodržanie témy, syntaktickú a morfologickú správnosť použitých prostriedkov, pravopis

- testy hodnotiace úroveň osvojenia vedomostí žiakov
  stupnica hodnotenia :

úspešnosť	známka
100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0 %	5

V prípade menej náročného alebo naopak náročnejšieho testu môže vyučujúci podľa vlastného uváženia posunúť hodnotu o 5%.

Anglický jazyk, nemecký jazyk a ruský jazyk

Jednotlivé známky môžu mať rôznu váhu, preto nemá rovnakú hodnotu známka za písomnú prácu, test a napr. projekt, pracovný zošit a pod.

Primárne vzdelávanie

- hodnotenie ako na sekundárnom stupni vzdelávania s prihliadnutím na určité špecifiká uvedené nižšie:

1. ročník

V tomto ročníku by vyučovanie angličtiny malo byť v prvom rade o zoznámení sa s jazykom a viesť k získaniu pozitívneho vzťahu k učeniu sa cudzieho jazyka. Vyučovanie prebieha formou hier, súťaží, básničiek, pesničiek, porekadiel, vymaľovávania obrázkov. U žiakov sa hodnotí ovládanie slovnej zásoby, prípadne jednoduchej básničky – preskúšanie môže prebiehať iba ústnou formou.
Pri celkovej klasifikácii sa zohľadňuje aj aktivita žiaka na hodine a úprava zošitu, pracovného zošitu.

2.ročník - 4 ročník.

Môže sa hodnotiť čítanie, písanie aj rozprávanie (prípadne počúvanie - formou krátkeho diktátu, ktorý obsahuje slová, slovné spojenia, krátke vety). Vedomosti sa môžu overovať ústnou aj písomnou formou (testy).

Hodnotenie čítania:

2. ročník – žiak číta 5-8 viet (čítaniu predchádzala domáca príprava)
0-1 chyba 1
2-3 chyby 2
4-5 chýb 3
6-7 chýb 4
8 a viac chýb.....5

3.ročník – žiak číta 7-10 viet (čítaniu mohla predchádzať domáca príprava)
0-2 chyby 1
3-4 chyby 2
5-7 chýb 3
8-9 chýb 4
10 a viac chýb.....5

4.ročník – žiak číta 9-12 viet (čítaniu nemusela predchádzať domáca príprava)
0-3 chyby 1
4-6 chyby 2
7-8 chýb 3
9-10 chýb 4
11 a viac chýb.....5
Učiteľ si môže overiť pochopenie textu – napríklad dodatočnými otázkami (aj v slovenčine).

Pri celkovej klasifikácií sa môže zohľadňovať aj aktivita žiaka na hodine a úprava zošitu, pracovného zošitu.
Individuálny prístup k deťom s vývojovými poruchami učenia.
Žiaci sú od 3. ročníka rozdelení na skupiny podľa výkonnosti na základe diagnostického testu na začiatku školského roka.

Nižšie sekundárne vzdelávanie

Samostatný jazykový prejav: 10-20 viet na určenú tému:

- Žiak rozpráva plynule bez chýb, prípadne s drobnými chybami 1
- Žiak rozpráva plynule s chybami, reaguje správne na pomocnou otázku 2
- Žiak rozpráva s chybami, učiteľ mu musí klásť pomocné otázky, niekedy chybne reaguje na pomocné otázky, krátke rozprávanie 3
- Málo viet, vety často nedávajú zmysel, ale je vidieť snaha, odpovedá iba na otázky, nerozpráva samostatne 4
- Opakuje iba po učiteľovi, žiadna snaha, odmieta odpovedať 5

Dialógy:
Učiteľ vopred stanoví tému a štruktúru dialógu, rozhodne, ktoré slovíčka a frázy budú pre žiakov povinné.

- Žiak rozpráva plynule, naplnil požiadavky učiteľa (prípadne pružne reagoval na otázky spolužiaka), robil drobné chyby (v náročnejších alebo dlhších dialógoch, v ktorých je potrebné pružne reagovať na novú situáciu, sa toleruje nevedomosť 1-2 slov) 1
- Žiak v dialógu naplnil všetky požiadavky učiteľa, ale nereagoval na vzniknuté nové situácie (v náročnejších alebo dlhších dialógoch, v ktorých je potrebné pružne reagovať na novú situáciu, nevie 3-5 slov) 2
- Žiak nenaplnil požiadavky učiteľa, slabo alebo s chybami reagoval na vzniknuté situácie, jeho prejav si vyžadoval pomoc učiteľa 3
- Žiak nenaplnil požiadavky učiteľa, dialóg bol krátky, nereagoval na vzniknuté situácie, neodpovedal alebo odpovedal so základnými chybami, pokračoval iba s pomocou učiteľa 4

- Žiak iba opakoval po učiteľovi alebo odmietol odpovedať 5

Písomné (slohové) práce:

Sú hodnotené jednou známkou (ak učiteľ nerozhodne inak), v ktorej učiteľ zohľadňuje rovnakou mierou :

formálnu úpravu textu, jeho rozsah, dodržanie určeného útvaru, voľbu a pestrosť jazykových a štylistických prostriedkov, dodržanie témy, syntaktickú a morfologickú správnosť použitých prostriedkov, pravopis. Učiteľ si môže na základe svojich požiadaviek vytvoriť vlastný bodový systém. V tom prípade sa bude práca hodnotiť stupnicou ako pri teste.

Posluchové cvičenie (napr. diktát z 10 viet):

0-2 chyby 1
3-5 chýb 2
6-8 chýb 3
9-11 chýb..... 4
12 a viac chýb 5

(Malá chyba v zle vyhláskovanom slove sa ráta za polovičnú chybu.)

Testy

100 – 85%..... 1
84 – 70% 2
69 – 50%..... 3
49 – 25% 4
24 - 0% 5

V prípade menej náročného alebo naopak náročnejšieho testu môže vyučujúci podľa vlastného uváženia posunúť hodnotu bodovania max. o 5%.

Projekty

Na projekte sa môže hodnotiť jazyková (obsahová) a estetická stránka samostatnou známkou.

Projekt, ktorý nespĺňa estetické požiadavky, môže byť učiteľom odmietnutý a vrátený žiakovi na prepracovanie. Projekt sa nepočíta za odovzdaný.

- Za vypracovanie projektu, ktorý spĺňa požiadavky učiteľa 1
- Za vypracovanie projektu, ktorý spĺňa požiadavky učiteľa, ale vyskytuje sa v ňom väčšie množstvo pravopisných chýb, prípadne je projekt krátky 2
- Projekt je krátky, nespĺňa požiadavky, obsahuje väčšie množstvo chýb 3
- Pri skopírovaní väčšej časti projektu z internetu 4
- Nevypracovanie projektu, skopírovanie celého projektu z internetu 5

(V prípade, že žiak doniesol projekt po termíne, učiteľ môže znížiť známku o jeden stupeň.)

Čítanie s porozumením:

Hodnotené testovou formou:

100 – 85%.....	1
84 – 70%	2
69 – 50%.....	3
49 – 25%	4
24 - 0%	5

V závislosti od náročnosti textu alebo náročnosti otázok môže vyučujúci podľa vlastného uváženia posunúť hodnotu bodovania max. o 5%.

Pri konečnej klasifikácii učiteľ zohľadní aktivitu a prácu žiaka na hodine (rozhovory s učiteľom, odpovedanie na učiteľove otázky, samostatná práca, domáce úlohy, zabúdanie si pomôcok)

Dejepis

- ústne odpovede hodnotiace úroveň osvojenia vedomostí - známkou
- testy hodnotiace úroveň osvojenia vedomostí žiakov

stupnica hodnotenia :

úspešnosť	známka
100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0 %	5

V prípade menej náročného alebo naopak náročnejšieho testu môže vyučujúci podľa vlastného uváženia posunúť hodnotu o 5 %.

Občianska náuka

V predmete sa hodnotí :

- grafická úprava poznámok v zošite – priebežná kontrola bez známky
- základné vedomosti z predmetu - ústna odpoveď, test – známkou

úspešnosť	známka
100 – 80%	1
79 – 60%	2
59 – 40%	3
39 – 20%	4
19 – 0%	5

- tvorba zadaných projektov (obsahová náplň a grafická úprava) - známkou

Výtvarná výchova – výchova umením

V rámci predmetov sa komplexne hodnotí:

- prístup žiaka k zadanej práci (iniciatíva, otvorenosť voči podnetom),
- použitie techniky a nástrojovej zručnosti (čistota práce),
- dokončenie stanovenej práce.

Stupnica hodnotenia:
Výborný – žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, práca je čistá a dokončená.
Chvályhodný – v podstate spĺňa požiadavky prvého stupňa, len je menej tvorivý, práca je s drobnými nedostatkami a dokončená.
Dobrý – edukačné úlohy plní priemerne, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, chýba iniciatíva, práca má výrazné nedostatky alebo je nedokončená.
Dostatočný – nízka úroveň realizácie edukačných úloh, chýba iniciatíva, práca je nedokončená.
Nedostatočný – žiak nemá záujem, neguje edukačný proces, nepracuje, neodovzdaná práca.
V predmete výchova umením sa pri hodnotení zohľadňuje i úroveň vypracovaných projektov.

Hudobná výchova
V predmete sa hodnotia:

- základné vedomosti z oblasti hudobného umenia formou ústnej a písomnej odpovede - známkou,
- tvorba zadaných projektov (obsahová náplň a grafická úprava) – známkou,
- aktivita na hodine.

Matematika
Priebežný systém hodnotenia je založený na bodovacom systéme, z ktorého sa vypočítava percentuálna úspešnosť.
Počas polroka získava žiak body za:

- dve písomné práce (po 30 bodov),
- jednu ústnu odpoveď (5 bodov),
- tematické písomné práce, didaktické testy (každé menej ako 30 bodov),
- aktivitu, prácu na hodine, projekt, úpravu zošita a iné (počet bodov je vopred ohlásený učiteľom).

Ak žiak **nepíše** písomnú prácu **za 10 a viac bodov**, zapíše sa mu **A**. Takéto písomné práce je žiak **povinný dopísať** v termíne dohodnutom s vyučujúcou do konca klasifikačného obdobia.

Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi učiteľ žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.
Pri celkovom hodnotení v závere polroka sa percentuálna úspešnosť prevedie na známku podľa stupnice:

100 – 90%	známka 1
89 – 75%	známka 2
74 – 50%	známka 3

49 – 30% známka 4
29 – 0% známka 5

U žiakov s poruchami učenia sa uplatňuje individuálny spôsob hodnotenia podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga.

Fyzika, chémia, geografia, biológia, technika, informatika

Každý žiak je hodnotený minimálne z dvoch písomných prác alebo ústnych odpovedí alebo hodnotení praktických činností, pripadne iných aktivít. Po ústnom skúšaní učiteľ ihneď oznámi žiakovi výsledok. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác, praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 pracovných dní.
Učiteľ hodnotí žiaka priebežne - pri čiastkových výsledkoch a prejavoch žiaka na vyučovacích hodinách. Učiteľ uplatňuje aj iné metódy, ako sú referáty, denníky, projekty, sebahodnotiace listy, dotazníky a pod.
Jednotlivé známky môžu mať rôznu váhu, preto nemá rovnakú hodnotu známka za písomnú prácu, test a napr. projekt, pracovný zošit a pod. O váhe známky rozhoduje konkrétny učiteľ.
Vzhľadom na osobitosti niektorých predmetov (Informatika, Technika...), sú používané aj alternatívne spôsoby hodnotenia a klasifikácie ako bodovanie, práca na projekte, portfólio a ďalšie metódy a prostriedky, vhodné pre jednotlivé predmety.
Hodnotenie písomných, ústnych, grafických, praktických, pohybových a didaktických testov podlieha vopred stanovenej stupnici:
100 – 90,00 % známka 1
89,99 – 75,00 % známka 2
74,99 – 50,00 % známka 3
49,99 – 30,00 % známka 4
29,99 – 0% známka 5
Učiteľ uplatňuje individuálny prístup pri žiakoch, ktorí postupujú podľa individuálnych plánov.

Telesná a športová výchova.

Za najdôležitejšie pri hodnotení žiaka v telesnej a športovej výchove sa považujú nasledovné kritériá:

- **Prístup, postoj a vzťah žiaka k pohybovej aktivite a vyučovaniu TSV:** vyučujúci TSV na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní si všíma jeho aktivitu, snahu, samostatnosť, pripravenosť v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti.
- **Rozvoj telesných a pohybových schopností žiaka a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka:** na hodnotenie telesných a pohybových schopností žiaka sa používajú rôzne motorické testy a testy špeciálnej pohybovej výkonnosti.

Žiaci so zdravotným znevýhodnením – integrovaní žiaci

Predmety Špeciálno-pedagogickej podpory nie sú klasifikované. Hodnotenia sa absolvoval, neabsolvoval. Špeciálny pedagóg, školský logopéd hodnotí prácu žiaka priebežne slovne na

hodinách. V celkovej klasifikácii vyučovacích predmetoch sa žiaci hodnotia v zmysle metodických pokynov na hodnotenie žiakov so ŠVVP.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Pedagogickí zamestnanci budú hodnotení na základe pozorovaní a hospitačnej činnosti vedenia školy, vedúcich MZ a PK. Ďalším kritériom hodnotenia práce pedagóga je kvalita a dochvíľnosť vykonania požadovanej práce a pracovné aktivity organizované v mimoškolskej činnosti. Istý hodnotový rebríček stanovia každoročne žiaci ku Dňu učiteľov. Na konci školského roku urobia vedúci pedagogickí zamestnanci hodnotenie svojich podriadených.

Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy bude zamerané na:

- plnenie cieľov, ktoré si škola stanovila v ŠkVP,
- plnenie cieľov ŠVP,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, slabšie výsledky a návrhy, a opatrenia na ich zlepšenie.

Kritériom je :

- spokojnosť rodičov, žiakov a učiteľov,
- kvalita výsledkov.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- SWOT analýza,
- úspešnosť žiakov v súťažiach,
- prieskum medzi žiakmi a rodičmi.

IV. Školský rámcový učebný plán

ISCED I. - učebné plány pre ročníky 1. – 4.

Vzdelávacia oblasť	Predmet / trieda	I.A	I.B	I.C	II.A	II.B	II.C	III.A	III.B	III.C	IV.A	IV.B	IV. C	spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	9	9	8 **1**	8 **1**	8 **1**	7	7	7	7	7	7	96
	Anglický jazyk	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	3	3	3	3 **1**	3 **1**	3 **1**	33
	Nemecký jazyk													
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda							1 **1**	1 **1**	1 **1**	2	2	2	12
	Vlastiveda							1	1	1	2	2	2	9
	Prvouka	1	1	1	2	2	2							9
Človek a príroda	Fyzika													
	Chémia													
	Biológia													
Človek a spoločnosť	Dejepis													
	Geografia													
	Občianska výchova													
Človek a hodnoty	Etická výchova Náboženská výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	4	4	4	4	4 **1**	4 **1**	4 **1**	4	4	4	51
	informatika							1	1	1	1	1	1	6
Človek a práca	Pracovné vyučovanie							1	1	1	1	1	1	6
	Technika													
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	18
	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12
	Výchova umením													
	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24
Spolu povinná časť		20	20	20	20	20	20	23	23	23	25	25	25	264
ŠKVP – voliteľné hodiny		2	2	2	3	3	3	2	2	2	1	1	1	24
Spolu		22	22	22	23	23	23	25	25	25	26	26	26	288

- Žiaci 1. až 4.ročníka sa učia podľa RUP Inovovaného ŠVP.
- V učebnom pláne sú červenou vyznačené voliteľné (disponibilné) hodiny.
- Žiaci prvého ročníka sa delia do skupín na hodinách anglického jazyka a náboženskej a etickej výchovy.
- Žiaci druhého ročníka sa delia do skupín na hodinách anglického jazyka, náboženskej a etickej výchovy.
- Žiaci tretieho a štvrtého ročníka sa na anglický jazyk delia na skupiny podľa výkonnosti. Ďalej sa delia na skupiny náboženskej a etickej výchovy a informatickej výchovy v zmysle Vyhlášky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole.
- Voliteľné (disponibilné) hodiny sa využívajú na precvičovanie učiva obsiahnutého v obsahovom a výkonovom štandarde IŠVP.
- Žiaci sa delia do skupín na informatickej výchove a anglickom jazyku pri počte žiakov v triede nad 17.
- Na anglický jazyk v 1. a 2. ročníku sú žiaci rozdelení do rovnakých skupín (delí triedna učiteľka). V týchto skupinách pokračujú v druhom ročníku. V treťom ročníku sú žiaci rozdelení do výkonnostných skupín na základe výstupných testov z 2. ročníka, rozdeľovacích testov na začiatku 3. ročníka a na základe posúdenia celoročnej práce učiteľom.
- Vyučovacia hodina má obvykle 45 minút. V prípade potreby učiteľ zvolí inú organizáciu vyučovania, napr. blokové alebo tematické vyučovanie, projektové dni a pod.
- Hodiny výtvarnej výchovy v prvom a druhom ročníku sa môžu spájať do dvojhodinoviek.
- V treťom a štvrtom ročníku sa môže tvoriť blok pracovného vyučovania a výtvarnej výchovy. V tom prípade sa môže učiť jeden týždeň dvojhodinovka pracovného vyučovania a druhý týždeň dvojhodinovka výtvarnej výchovy.
- Žiaci so zdravotným znevýhodnením majú počas vyučovania špeciálnu –pedagogickú podporu v zmysle Štátneho vzdelávacieho programu individuálne so špeciálnymi pedagógmi alebo pedagogickým asistentom.

ISCED II. - učebné plány pre ročníky 5. – 9.

Vzdelávacia oblasť	Predmet / trieda	V.A	V.B	V.C	VI.A	VI.B	VII.A	VII.B	VII.C	VIII.A	VIII.B	IX.A	IX.B	spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	5	57
	Anglický jazyk	3 **2**	3 **2**	3 **2**	3 **2**	3 **2**	3 **2**	3 **2**	3 **2**	3 **1**	3 **1**	3 **2**	3 **2**	58
	Nemecký jazyk							**2** **2**		**2** **2**		2 2		14
	Ruský jazyk							**2**		**2**		**2**		
Človek a príroda	Fyzika				2	2	1	1	1	2	2	1	1	13
	Chémia						2	2	2	2	2	1	1	12
	Biológia	2	2	2	1 **1**	1 **1**	2	2	2	1	1	1	1	20
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2 **1**	2 **1**	16
	Geografia	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
	Občianska výchova				1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Človek a hodnoty	Etická výchova Náboženská výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12
Matematika práca s informáciami	Matematika	4 **1**	4 **1**	4 **1**	4 **1**	4 **1**	4	4	4	4	4	5	5	55
	Informatika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			10
Človek a práca	Technika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12
	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			10
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24
Spolu povinná časť		24	24	24	25	25	26	26	26	27	27	25	25	304
Školský		3	3	3	4	4	4	4	4	3	3	5	5	45

vzdelávací program														
Spolu		27	27	27	29	29	30	30	30	30	30	30	30	349

- Žiaci sa učia podľa RUP Inovovaného ŠVP.
- V učebnom pláne sú červenou vyznačené voliteľné (disponibilné) hodiny.
- Žiaci sa delia do skupín na anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, informatiku a techniku pri počte žiakov v triede nad 17. Na hodiny etickej a náboženskej výchovy sa delia žiaci pri počte nad 20 žiakov.
- Na anglický jazyk sa delia žiaci do skupín podľa výkonnosti na základe rozdelenia v 3. ročníku. Ďalšie prerozdelenie je na základe výkonov žiakov v jednotlivých skupinách a na základe výstupných a rozdeľovacích testov vždy na začiatku školského roku.
- Žiaci 7. ročníka sú podľa výkonnosti delení i na hodinách matematiky na základe rozdeľovacích testov a práce počas 6. ročníka.
- Voliteľné (disponibilné) hodiny sa využívajú na precvičovanie učiva obsiahnutého v obsahovom a výkonovom štandarde IŠVP.
- Vyučovacia hodina má obvykle 45 minút. V prípade potreby učiteľ zvolí inú organizáciu vyučovania, napr. blokové alebo tematické vyučovanie v rámci projektov, projektové dni a pod.
- Hodiny informatiky a techniky sa spájajú do dvojhodinoviek každý druhý týždeň.

V. Školský rámcový učebný plán na nasledujúce školské roky

V rámci disponibilných hodín v siedmom ročníku budú mať žiaci dve hodiny anglického jazyka a dve hodiny v nižšie uvedenej kombinácii, ktorú si žiak bude môcť vybrať na ďalšie tri roky. Výber treba zvážiť, lebo sa nebude môcť meniť. Môže si zvoliť dve hodiny nemecký jazyk v 7.– 9. ročníku alebo dve hodiny ruský jazyk v 7.-9. ročníku alebo kombináciu štyroch predmetov – finančná gramotnosť, environmentálna výchova, regionálna výchova a mediálna výchova v 7. – 9. ročníku. Poslednú kombináciu odporúčame hlavne žiakom, ktorí majú problémy so zvládnutím učiva slovenského a anglického jazyka.

2 disponibilné hodiny	7.	8.	9.
ruský jazyk	2	2	2
nemecký jazyk	2	2	2
finančná gramotnosť	1	1	
environmentálna výchova			1
regionálna výchova			1
mediálna výchova	1	1	

Žiaci zdravotne znevýhodnení postupujú podľa RUP Inovovaného štátneho vzdelávacieho programu, kde voliteľné hodiny majú nahradené hodinami špeciálno-pedagogickej podpory, alebo v zmysle záverov správe CPPPaP absolvujú premety klasické so špeciálnou podporou.

VI. Učebné osnovy

Škola postupuje podľa obsahového a výkonového štandardu Inovovaného štátneho vzdelávacieho programu. Nemáme vytvorený žiadny nový predmet. Voliteľné (disponibilné) hodiny využívame na precvičovanie učiva alebo iné formy práce. Pre každý predmet sú vypracované tematické plány. Prierezové témy sú vyznačené v jednotlivých tematických plánoch. Sú označované skratkami.

Školský klub detí pri ZŠ Malokarpatské námestie 1, Bratislava

Výchovný program

Forma výchovy a vzdelávania	Poldenná
Výchovný jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne
Dátum prerokovania v pedagogickej rade	02.09.19
Dátum prerokovania v rade školy	02.09.19
Platnosť	1. september 2019 – 30. jún 2020
Zriaďovateľ	MÚ Bratislava Lamač

1. Všeobecná charakteristika Školského klubu detí

Výchova detí v ŠKD je najvýznamnejšou formou starostlivosti o deti mladšieho školského veku v čase mimo vyučovania. ŠKD nie je pokračovaním školského vyučovania a nemal by byť chápaný ani ako sociálna služba na stráženie detí. Pedagogická práca v ŠKD má svoje špecifiká – deťom zabezpečuje relaxáciu, rekreáciu, ale aj zaujímavé využívanie voľného času. Vo výchovno-vzdelávacej práci prevláda dobrovoľná činnosť dieťaťa zúčastňovať sa na činnostiach výchovného programu. Rešpektujú sa vekové osobitosti detí, prihliada sa na intenzitu zaťaženia a dodržiavanie psychohygieny detí. Dieťa v ŠKD má právo prejaviť svoju aktivitu, tvorivosť a originalitu. V ŠKD sa vytvára atmosféra priateľstva, dieťa sa musí cítiť bezpečne, príjemne. Má právo vyjadriť svoj názor a cítiť sa pochopené. Svojím správaním však nesmie ohrozovať a obmedzovať druhých.
Činnosť v ŠKD rozvíja u dieťaťa zručnosti dôležité pre život v spoločnosti, vybavuje ho potrebnými vedomosťami, pomáha mu vytvárať si pozitívne názory a postoje na svet okolo seba.
Vo vzdelávacích aktivitách a záujmovej činnosti má možnosť realizovať svoje záujmy, dostáva príležitosť zvládnuť kľúčové kompetencie a ďalej ich rozvíjať. Dôležitú úlohu pri tom zohráva vhodná motivácia, radosť z činnosti, zvedavosť a povzbudzovanie.
Veľký dôraz sa kladie aj na prevenciu sociálno-patologických javov.

1.1. Školský klub detí

ŠKD je súčasťou plno-organizovanej ZŠ. Poskytuje výchovu a vzdelávanie mimo vyučovania deťom 1. až 4. ročníka ZŠ. Deti sú zaradené do 10 oddelení.
Oddelenia sú umiestnené v triedach, v ktorých dopoludnia prebieha riadny vyučovací proces. Pre potreby ŠKD je zriadená herňa. Na výchovnú činnosť sú k dispozícii aj všetky odborné učebne, telocvičňa a športový areál ZŠ.
Výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov činnosti ŠKD je určená všeobecným záväzným nariadením zriaďovateľa. Uvedená je v rozhodnutí riaditeľa ZŠ na príslušný rok.
ŠKD navštevujú deti Základnej školy Malokarpatské námestie 1, Bratislava.
Klub je v prevádzke ráno od 6.30 do 7.20 hod. a popoludní od 12.40 do 17.30 hod. V tomto čase môže žiaci prejsť z klubu na krúžok alebo do ZUŠ, ak to majú vypísané v zápisnom lístku, prípadne majú uvoľnenie od rodičov.

1.2. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Formy spolupráce: osobné stretnutia, účasť na rodičovských stretnutiach, deň otvorených dverí, tvorivé dielne, besiedky, športové dni, kultúrne programy v penzióne.

2. Ciele a poslanie výchovy

Ciele a poslanie výchovy v ŠKD vychádzajú zo školského zákona, školského vzdelávacieho programu a z analýzy materiálnych, technických, priestorových a personálnych podmienok klubu. **Hlavným cieľom** je vychovať aktívneho, slobodného a harmonicky rozvinutého občana, schopného žiť v otvorenej informačnej spoločnosti. K tomu dopomáha zabezpečenie rozvíjania ich záujmov v čase mimo vyučovania, odborná príprava na vyučovanie, zmysluplné využívanie voľného času počas relaxačnej, rekreačnej a záujmovej činnosti.

2.1 Špecifické ciele

ŠKD je spôsobilé plniť špecifické ciele:

- umožniť deťom regeneráciu fyzických a psychických síl aktívnym využívaním voľného času,
- zvyšovať podiel samostatnej práce dieťaťa, motivovať ho k aktívnej účasti na svojom rozvoji,
- vytvárať podmienky na rozvoj tvorivosti a aktívnosti,
- rozvíjať poznatky získané na vyučovaní, nadanie a talent, získavať zručnosti,
- posilňovať u detí úctu k rodičom, starým rodičom i ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého sú občanmi, k štátnemu jazyku, k svojej obci a regiónu a formovať ich mravné vedomie,
- informovať deti o právach dieťaťa, naučiť ich uplatňovať si svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti,
- naučiť deti rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť deti kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa chrániť svoje zdravie a životné prostredie,
- umožniť deťom spoznávať svoje vlastné schopnosti a možnosti rozvoja,
- viesť deti k tolerancii k rešpektovaniu iných ľudí a ich duchovno-kultúrnych hodnôt,
- rozvíjať u detí prosociálne cítenie, povzbudzovať ich ku kamarátskemu správaniu sa

a k boju proti šikanovaniu,

- viesť deti k osvojeniu si pravidiel slušného správania, správneho stolovania a komunikácie,
- odbúravať u detí stres a upevňovať ich zdravie prostredníctvom aktívneho pohybu,
- poučiť deti o bezpečnosti a ochrane zdravia,
- organizovať činnosť tak, aby sa deťom umožnila účasť na záujmových krúžkoch.

2.2 Kľúčové kompetencie dieťaťa

Cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu ŠKD je rozvoj kľúčových kompetencií dieťaťa. Súbor zručností, schopností a poznatkov vytvára ich postoje a hodnoty v ďalšom živote.
Kľúčové kompetencie chápeme ako plánovaný výstup dosahovaný systematickým a postupným vzdelávacím procesom počas pobytu dieťaťa v ŠKD. Dieťa má tieto kompetencie osvojené na úrovni zodpovedajúcej jeho schopnostiam.

Kompetencia učiť sa učiť:

- rieši nové, neznáme úlohy a situácie,
- zúčastňuje sa vedomostných súťaží,
- prejavuje záujem o nové informácie.

Komunikačné kompetencie:

- zrozumiteľne vyjadruje a obhajuje svoj názor,
- vypočuje si opačný názor,
- rozvíja si komunikačné schopnosti v oblasti moderných IKT,
- pracuje so spätnou väzbu.

Sociálne kompetencie:

- vlastným postupom rieši jednoduché konflikty,
- pomenuje svoje potreby, city a pocity,

- presadzuje autonómiu a práva svojej osobnosti,
- rešpektuje úlohy skupiny,
- efektívne spolupracuje v skupine,
- uvedomuje si potreby detí a osôb so zdravotným postihnutím,
- uvedomuje si potreby ostatných detí,
- zvládne jednoduché stresové situácie.

Pracovné kompetencie:

- prejavuje samostatnosť vo vypracovaní domácich úloh,
- plánuje a hodnotí svoje činnosti,
- pracuje s novými informáciami a poznatkami,
- dokončí prácu,
- kultivuje svoju vytrvalosť,
- plní si povinnosti,
- ovláda jednoduché manuálne zručnosti a samoobslužné činnosti pre praktický život,
- rozvíja manuálne zručnosti.

Občianske kompetencie:

- uvedomuje si potrebu rešpektovania práv a slobôd iných osôb,
- uvedomuje si potrebu prijatia zodpovednosti za svoje správanie,
- je otvorený primeranému participovaniu na živote v oddelení,
- prejavuje úctu k rodičom a starším osobám.

Kultúrne kompetencie:

- pozná kultúrne pamätihodnosti regiónu,
- rozlišuje kultúrne a nekultúrne správanie,
- rešpektuje iné kultúry a zvyky,
- pracuje a kultúrnymi poznatkami,
- je otvorený podieľať sa na kultúrnych podujatiach v skupine,

- ovláda základy kultúrneho správania,
- kultivuje svoj talent.

3. Formy výchovy a vzdelávania

Plnenie výchovných cieľov má činnostný charakter a realizuje sa formou pravidelnej, príležitostnej, spontánnej, relaxačnej činnosti a prípravy na vyučovanie.

Pravidelná činnosť:

- pobyt vonku,
- rekreačná činnosť,
- odpočinková činnosť,
- hygiena,
- skupinové práce,
- súťaže, kvízy,
- rozhovory o predchádzaní úrazov,
- využívanie odborných učební.

Príležitostná činnosť:

- rozhovory o slušnom správaní na verejnosti, v dopravných prostriedkoch, na kultúrnych podujatiach, o drogovej prevencii či prevencii šikanovania.
- tematické činnosti podľa sviatkov a ročných období.
- športové súťaže.

Spontánna činnosť:

- odpočinkové činnosti v rannom a zbernom klube v herni,
- pohybové aktivity pri pobyte vonku,
- tvorivé hry v oddelení.

Relaxačná činnosť:

- oddychové činnosti,
- práca s knihou,
- spoločenské hry,
- aktívny oddych.

Príprava na vyučovanie:

- didaktické hry,
- práca s knihou,
- sebavzdelávanie,
- rébusy, hlavolamy, osemsmerovky,
- písomná príprava na vyučovanie.

4. Tematické oblasti výchovy

Výchovu a vzdelávanie mimo vyučovania realizujeme vo vzdelávacej, spoločensko-vednej, pracovno-technickej, prírodovedno-environmentálnej, esteticko-výchovnej (výtvarnej, hudobnej, literárno-dramatickej) a telovýchovnej (športovej, turistickej) oblasti.

Vzdelávacia oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- rozvíjať autonómnosť v príprave na vyučovanie,
- rozvíjať efektívne spôsoby učenia sa,
- získať nové poznatky a informácie z rôznych zdrojov,
- získať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu.

Spoločensko-vedná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- spolurozhodovať o živote v skupine,
- rozvíjať základy zručnosti sebahodnotenia, sebariadenia, sebamotivácie a empatie,

- prejavovať úctu k rodičom, starším osobám,
- prejavovať ohľaduplnosť k osobám so zdravotným postihnutím,
- pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a základných slobôd,
- posilniť základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti,
- kultivovať kultúrne návyky vyjadrovanie sa,
- vyjadriť svoj názor,
- vedieť vypočuť opačný názor,
- využívať všetky dostupné formy komunikácie,
- rozlíšiť kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní sa,
- vedieť samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty,
- poskytnúť pomoc alebo privolať pomoc.

Pracovno-technická oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- vedieť samostatne si vytyčovať jednoduché osobné ciele,
- rozumieť významu osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu,
- vedieť spolupracovať so skupinou,
- rozvíjať základy manuálnych a technických zručností,
- získať základy zručností potrebných pre praktický život,
- získať základné zručnosti v tvorbe jednoduchých projektov.

Prírodovedno-environmentálna oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia,
- rozvíjať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia.

Esteticko-výchovná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- posilniť úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí,

- rozvíjať základy vzťahu ku klasickému umeniu,
- rozvíjať talent a špecifické schopnosti,
- rozvíjať základy tvorivých schopností a zručností,
- prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetickej úprave prostredia,
- podieľať sa na príprave kultúrnych podujatí v oddelení,
- objavovať krásu v bežnom živote.

Telovýchovná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- kultivovať základné hygienické návyky,
- rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom,
- pochopiť škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog,
- pochopiť význam pravidelného pohybu a cvičenia,
- pochopiť význam dodržiavania zásad zdravej výživy,
- pochopiť princípy zdravého životného štýlu,
- rozvíjať športový talent a schopnosti.

5. Výchovný plán

Tematická oblasť výchovy	Počet výchovno-vzdelávacích činností/aktivít v jednotlivých oddeleniach ŠKD podľa ročníkov			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
	1.-3. oddelenie	4.-6.oddelenie	7.-8. oddelenie	9.-10. oddelenie
vzdelávacia oblasť	165	165	165	165
spoločensko-vedná oblasť	33	33	33	33
pracovno-technická oblasť	33	33	33	33
prírodovedno-environmentálna oblasť	33	33	33	33
esteticko-výchovná oblasť	33	33	33	33
telovýchovná, zdravotná a športová oblasť	33	33	33	33

Podrobný rozpis tvorí prílohu ŠKVP.

6. Materiálne, personálne a ekonomické podmienky

Materiálovo-technické podmienky:

- činnosť oddelení prebieha po skončení vyučovania v triedach,
- nábytok v triedach je vhodný, rozmiestnený tak, aby vyhovoval individuálnej a skupinovej práci, triedy sú vybavené odpočinkovými kobercami a pohovkami ,
- prostredie je esteticky upravené, dotvárané vlastnoručnými výrobkami detí,
- na činnosti sa využívajú všetky odborné učebne,
- pre pohybové aktivity môžu deti využívať vonkajšie športoviská a telocvičňu v priestoroch školy,
- ŠKD má vyhovujúce hygienické podmienky, deti majú šatne/skrinky na odkladanie obuvi a šatstva, sociálne zariadenia sú na každej chodbe,
- vo výchovnej činnosti využívame materiálne pomôcky, hračky, spoločenské a stolové hry, stavebnice, kartové hry, športové náradie, didaktickú techniku školy (interaktívne tabule, počítače v triedach, CD-prehrávače).

Personálne podmienky:

- v školskom klube pracuje 8 vychovávateliek a 2 vychovávatelia, všetci spĺňajú kvalifikačné požiadavky.

Ekonomické podmienky:

- školský klub je financovaný z originálnych kompetencií,
- na činnosť prispieva OZ Pomoc školstvu v Lamači dotáciou na každé oddelenie,
- rodičia prispievajú na činnosť v oddeleniach finančným darom dobrovoľne a to na materiál, s ktorým žiaci pracujú v klube.

7. Podmienky pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove

- celkove prostredie školy je zariadené a prispôsobené pre bezpečný individuálny a hromadný pobyt a pohyb žiakov v budove školy,
- podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní sú podrobne rozpracované v školskom poriadku školy ZŠ a ŠKD,
- vychovávatelia sú pravidelne preškoľovaní v oblasti BOZP a PO ,
- deti sú na začiatku školského roka oboznámené so školským poriadkom školy, školským poriadkom ŠKD a poučení o BOZ a správaní sa počas prechodu do školskej jedálne či iných priestorov školy, počas vychádzok, výletov, hier na školskom dvore a na detských ihriskách,
- pred dňami školských prázdnin a voľnými dňami sú deti poučené o BOZ a správaní sa počas týchto dní,
- za bezpečnosť detí počas celého pobytu v klube zodpovedá vychovávateľ,
- dieťa nesmie opustiť priestory oddelenia ŠKD bez súhlasu vychovávateľky,
- prechod detí do oddelenia vykonáva vychovávateľ alebo zastupujúci učiteľ,
- ak je oddelenie z viacerých tried, zabezpečuje prechod detí učiteľ, ktorý má poslednú vyučovaciu hodinu v triede,
- počas popoludňajšieho vyučovania a krúžkovej činnosti preberajú deti učitelia a vedúci krúžkov deti od vychovávateľa do svojej zodpovednosti a po skončení činnosti deti osobne odovzdajú vychovávateľovi,
- pri činnostiach organizovaných mimo objektu ŠKD môže mať vychovávateľ najviac 25 detí,
- ak si to vyžaduje náročnosť prostredia alebo výkon činnosti, určí riaditeľ školy alebo jeho zástupca vyšší počet pedagogických pracovníkov alebo nižší počet detí,
- v prípade úrazu poskytne vychovávateľ prvú pomoc, oznámi ho vedeniu školy, zapíše ho do knihy úrazov, napíše záznam o úraze, o úraze informuje zákonných zástupcov dieťaťa
- nosenie drahých a nebezpečných predmetov do ŠKD je zakázané,

- pri vychádzkach, výletoch a iných podujatiach mimo objektu ŠKD zodpovedá za deti vychovávateľ až do ich rozchodu pred objektom ŠKD,
- z miesta konania podujatia môže byť dieťa uvoľnené len na písomný súhlas rodiča,
- ak zistí vychovávateľ u dieťaťa zdravotné ťažkosti, teplotu, nevoľnosť, upovedomí o tom rodičov.
- dieťa nesie zodpovednosť za svoju bezpečnosť pri individuálnych presunoch, napr. na toalety, pri odchode domov z oddelenia, pri presune do šatní, na krúžok a pod.

8. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí

Pri hodnotení dieťaťa sledujeme úroveň dosahovaných očakávaných výstupov v jednotlivých oblastiach výchovy. V hodnotení dieťaťa rešpektujeme zmeny v jeho osobnostnom vývoji a právo dieťaťa na omyl. Dieťa učíme sebahodnoteniu.

Pri hodnotení dieťaťa uplatňujeme indikátory :

- Školský poriadok ZŠ a Školský poriadok ŠKD,
- pravidlá spolužitia v oddelení, ktoré si spoločne určuje vychovávateľka s deťmi svojho oddelenia,
- úroveň schopností a zručností dieťaťa.

Pri hodnotení dieťaťa použijeme metódy:

- individuálny prístup,
- povzbudenie,
- pozorovanie,
- rozhovor,
- spoluprácu s rodičmi.

Nástroje hodnotenia:

- pozorovanie detí pri činnosti,
- spätná väzba od rodičov,
- spätná väzba od učiteľov.

9. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

- vnútorný systém kontroly pedagogických zamestnancov je zameraný na zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacej činnosti, na plnenie cieľov výchovného programu,
- autoevalvácia je zameraná na hodnotenie a zlepšovanie podmienok a kvality práce v ŠKD,
- permanentné seba hodnotenie činnosti vychovávateliek,
- hodnotenie klímy a atmosféry v oddelení,
- analýza výsledkov práce vychovávateľky s deťmi v oddelení /dodržiavanie škol. poriadku, správanie a prejavy detí, zodpovednosť v príprave na vyučovanie, schopnosť participácie, spôsob uspokojovania potrieb detí/,
- analýza plánu výchovno-vzdelávacej činnosti vychovávateľa v oddelení/pestrosť, striedanie všetkých oblastí výchovy, nadväznosť, originalita/,
- hodnotenie výsledkov v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- uplatňovania inovačných metód práce,
- tvorba projektov,
- motivačný rozhovor spojený s vyhodnotením plánu osobného profesijného rastu (vedením školy).

Vonkajšia autoevalvácia:

- spätná väzba od detí,
- spätná väzba od rodičov,
- hodnotenie verejnosťou, zriaďovateľom, školskou inšpekciou.

10. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Vychovávateľky sa zúčastňujú metodických združení svojho ŠKD, kde si navzájom odovzdávajú poznatky, vedomosti, skúsenosti, zručnosti a postoje získané na vzdelávaní a pedagogických školeniach a vo výchovno-vzdelávacej činnosti v škole.
Svoj profesijný rast si vychovávatelia zvyšujú aj sebavzdelávaním (štúdium zákonov, právnych noriem, metodických listov, pedagogickej tlače, pedagogických a detských knižných publikácií a časopisov.
Analýza súčasného stavu ukazuje potrebu ďalšieho vzdelávania vychovávateľov najmä v oblasti využívania nových foriem v zážitkovom vzdelávaní a výchovy, v netradičných formách relaxačných a záujmových činností, v metódach práce s témami ochrany detských a ľudských práv a predchádzania všetkým formám diskriminácie a intolerancie, a hlavne využívaním IKT.

Ciele:

- uvádzať začínajúcich vychovávateľov,
- udržiavať a zvyšovať kompetenciu spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať pedagogických zamestnancov,
- motivovať pedagogických zamestnancov k sebavzdelávaniu, vzdelávaniu a zdokonaľovaniu profesijnej spôsobilosti.

Prílohy

Výchovný plán ŠKD (výchovné osnovy a štandardy)

Plán práce ŠKD na daný školský rok